

7-8/2025

report

BAHNA 2025

VĚRNÍ ZŮSTALI...

Před 83 lety se sedm čs. vojáků skrývalo po atentátu na Reinharda Heydricha v chrámu sv. Cyrila a Metoděje a po hrdinném boji proti více než stonásobné nacistické přesile zde nakonec padli. Památku Josefa Gabčíka, Jana Kubiše a dalších parašutistů 18. června v pražské Resslově ulici uctili představitelé státu, armády, církve, spolků i zahraniční diplomaté. Věnc k pamětní desce na zdi chrámu položila také ministryně obrany a náčelník Generálního štábu AČR.

Ministryně obrany Jana Černochová připomněla význam atentátu: „Signatáři mnichovské dohody po tomto aktu odvolali své podpisy. Československo se tak stalo zemí, která následně mohla stát na vítězné straně. Vždy, když přijede významná návštěva, snažím se ji sem vzít, aby poznala na vlastní oči tuto etapu našich dějin,“ uvedla ministryně obrany. Doplnila, že kryptu navštívila například s bývalou slovenskou prezidentkou Zuzanou Čaputovou či německým ministrem obrany Borisem Pistoriem. „Byl tu jako první německý ministr obrany. To je velkým důkazem, že tolik let od druhé světové války jsme byli schopni v sobě některé křivdy vyřešit.“

Osm set proti sedmi

Chrám svatých Cyrila a Metoděje se po atentátu na Reinharda Heydricha stal útočištěm čs. parašutistů Josefa Gabčíka, Jana Kubiše, Adolfa Opálky, Josefa Bublíka, Josefa Valčíka, Jaroslava Švarce a Jana Hrubého. Po zradě Karla Čurdy 16. června 1942 se na jejich stopu dostalo gestapo. Nad ránem 18. června 1942 pravoslavný chrám obklíčilo na osm stovek

příslušníků SS a gestapa. Trojice parašutistů, Opálka, Kubiš a Bublík, se bránila na kůru. Ačkoliv byli beznadějně obklíčeni a nedostatečně vyzbrojeni, kladli rozhodný odpor. Obléhatelé stříleli na kostel z vedlejších budov, avšak přestali s tím, aby omylem nezasáhli vlastní lidi. Nakonec byl Kubiš raněn střepinami a jeho druzi se pokusili spáchat sebevraždu, což se však podařilo pouze Opálkovi. Bublík a Kubiš padli do německých rukou ještě živí, ale smrtelně ranění a v bezvědomí byli odvezeni do lazaretu SS, kde záhy oba zemřeli.

Po vyřazení obránců na kůru se Němci obrátili na parašutisty v kryptě a jejich záměrem bylo chytit je živé. Pokusili se je přesvědčit ke kapitulaci, házeli do krypty slzotvorné granáty a přiměli také české hasiče, aby zaplavili kryptu vodou. Parašutisté odráželi německé útoky, nakonec si však v bezvýchodné situaci vzali život.

Náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Karel Řehka po pietním aktu uvedl, že český národ má mnoho hrdinů, ale často na to zapomíná. „Je důležité si připomínat, že svoboda není zadarmo, občas je třeba za ni platit.

A také to, že nejsme žádní Švejci, jak nám někdo namlouvá, ale že jsme národ statečných bojovníků. To, co se tu odehrálo v roce 1942, je toho důkazem," uvedl náčelník Generálního štábu.

Odplata nacistů dopadla i na církev

Smrtí parašutistů nacistický teror zdaleka neskončil, neboť odplata okupantů tvrdě dopadla mimo jiné i na pravoslavnou církev. Biskup Gorazd a další hodnostáři, Vladimír Petřek, Václav Číkl a Jan Sonnevend, byli popraveni 4. a 5. září 1942. Později téhož měsíce nechal nový zastupující říšský protektor Kurt Daluege pravoslavné obce na území protektorátu zrušit. Další pravoslavní věřící, kteří měli nějakou

spojitost s atentátníky, byli mezi Čechy popravenými 24. října 1942 v Mauthausenu.

Atentát na Reinharda Heydricha z 27. května 1942 je považován za jednu z nejúspěšnějších akcí domácího odboje. V průběhu války se nikde a nikomu nepodařilo odstranit výše postavenou osobnost – jednalo se nejen o zastupujícího říšského protektora, ale rovněž šéfa říšské bezpečnosti a také architekta holocaustu. Pro čs. odboj doma i v zahraničí měl atentát obrovský politický i symbolický význam. Západní mocnosti díky němu odznamenaly mnichovskou dohodu, která připravila Čechy, Moravu a Slezsko o třetinu území.

Text: ob a VHÚ, foto: Jan Schejbal

OBSAH

Cukr a bič?

„To není můj styl,“ říká nový velitel vrtulníkové základny plukovník gšt. Petr Slíva

4

Zvýšení platů vojáků

– od 1. července 2025

10

Dělostřelci připraveni k nasazení

12

Státy NATO testovaly obranné plány

14

Liberec – nové rekrutační pracoviště

16

Libavá hostila třetí ročník unikátního cvičení bezpilotních systémů

18

Neúnavní lovci šáhů

20

Mudness Run 2025

24

Bahna 2025

28

Tři dny soupeřily spojenecké armády NATO

30

Moto Gymkhana s majáky

32

Air Base Challenge 2025

34

Vlasovci v Českém květnovém povstání

36

PŘÍLOHA

dukla sport

112. primátorky

40

Strok Neděla si oslavy užíval...

41

Sportovci ASC Dukla ocenění za výkony v zimní sezoně

42

Ledecká je posedmé Královnou bílé stopy

43

Překážkářka Jíchová po operaci kolene

44

Šampionát desetibojařů ovládl Kopecký

45

Biker Cink vybojoval ve 34 letech první vítězství ve Světovém poháru!

46

Vodní slalomáři zářili mezi elitou

46

Odložilův memoriál: Na pódiu oštěpařka Železná a dálkař Juška

47

Střelec Kosek má armádu v krvi, sní o paralympijském finále

48

 ROZHOVOR

CUKR A BIČ?

„To není můj styl,“ říká nový
velitel vrtulníkové základny
plukovník gšt. Petr Slíva.

22. vrtulníková základna v Náměšti nad Oslavou je součástí Vzdušných sil Armády České republiky. Jejím hlavním úkolem je letecký výcvik na provozovaných typech vrtulníků a jeho všestranné zabezpečení. Kromě toho připravuje a cvičí předsunuté letecké návodčí a generuje síly a prostředky pro nasazení v úkolových uskupeních v České republice i v zahraničních operacích. Zabezpečuje přímou leteckou podporu a činnosti jednotek pozemních a speciálních sil, vzdušnou přepravu, aeromobilní operace, vizuální průzkum či plní úkoly CASEVAC. Významnou roli plní také při humanitárních a záchranných operacích. V současné době prochází základna modernizací, což znamená, že postupně přechází na americké bitevní vrtulníky AH-1Z Viper a víceúčelové stroje UH-1Y Venom. Při této příležitosti bude potřeba vycvičit nové piloty vrtulníků a k tomu je určené nové Simulační centrum H-1.

Velitelem základny byl brigádní generál Rudolf Straka, který ve své funkci skončil 30. června. Zajímalo nás, jak hodnotí své působení na základně a které změny považuje za klíčové. Prozradil nám, které okamžiky byly pro něj nejnáročnější, jak důležitý pro něj byl jeho tým, ale i to, na co se po téměř 38 letech služby v armádě těší nejvíc.

Pane generále, ve funkci velitele 22. základny vrtulníkového letectva jste více než pět let. Jak byste zhodnotil vaše dosavadní působení?

Já bych si rozhodně netroufal hodnotit svoji práci samostatně. Funkce velitele je vždy spjata s týmem, který vás podporuje a který pomáhá plnit úkoly. A když vezmu zpátky toto období, ve kterém jsem působil, tak i když lidé rotovali a ten tým se měnil, úkoly jsme vždy plnili.

Za vašeho velení prošla základna mnoha změnami. Které považujete za ty klíčové?

Asi nejdůležitější změnou, která proběhla, byla obměna letecké techniky, kdy část vrtulníků, respektive typ Mi-24, byla vyměněna v rámci modernizace za nové americké bitevní vrtulníky AH-1Z Viper a víceúčelové stroje UH-1Y Venom. Samozřejmě dál ve výzbroji zůstávají vrtulníky Mi-171Š. Celou moji leteckou kariéru mě provázely vrtulníky typu Mi-24, a to, že v našich vzdušných silách tento stroj skončil, považuji i za takovou pomyslnou tečku mého působení v českém letectvu.

Které momenty z vašeho pohledu velitele považujete za nejnáročnější?

Určitě nejnáročnější byly okamžiky v období covidu. Celospolečenská atmosféra ve společnosti se zrcadlila i v rámci útvaru. Musela

se řešit vládní i resortní nařízení, a vznikaly tak určité systémové záležitosti, které armádu mohly poškozovat. A to bylo nutné operativně řešit. Zde jsem ocenil právě můj tým, protože nastalé situace se musely řešit rychle a samozřejmě s vědomím a odpovědností veškerých dopadů každého rozhodnutí. Další náročnou situací byla pomoc při nedávných povodních

v Moravskoslezském kraji, kde jsme měli nasazeno celkem dost vrtulníků pro záchranu osob v zasažených oblastech. A nesmím zapomenout na naši pomoc při odstraňování katastrof zapříčiněných tornádem. To byly asi pro mne a pro velení základny ty nejnáročnější okamžiky, protože pro část zmiňovaných momentů nejsme primárně cvičeni.

Samozřejmě pro základnu jsou důležité stroje a technika. Ale jak důležití pro vás osobně jsou lidé, kteří na základně slouží?

Lidé jsou vždy na prvním místě. Spolupráce s nimi mě obohacovala a mnohé jsem se od nich i naučil. Nejsou to jen piloti, ale veškerý letecký a technický personál, logistici a mnohé další profese, bez kterých by žádný vrtulník nevzlétl. Takže lidi jsou vždy ti nejdůležitější. Mojí snahou a dá se říct i jedním z úkolů bylo, aby tu pracovali rádi a svým způsobem byli i hrdí na to, že patří do vrtulníkové rodiny.

Co patřilo k vašim prioritám v době, kdy jste přebíral velení na základně v Náměšti nad Oslavou, a kde vy osobně vidíte základnu v budoucnu?

Mojí prioritou vždycky bylo operační použití vrtulníkového letectva a abychom byli na různé operace připraveni. Když porovnam svoji práci velitele základny, ale i třeba velitele křídla, velitele letky anebo i v rámci řadových funkcí, ve kterých jsem působil, tak si myslím, že k tomu posunu došlo. Někdy s nadsázkou říkám, že taktika vrtulníkového letectva se za 40 let nezměnila, protože je daná tím typem stroje, který používáme. Změnily se jen prostředky, které proti nám působí. Změnily se zbraňové systémy a systémy na vrtulnících, které používáme. Takže z pohledu možného taktického použití vrtulníků se nic zásadního nezměnilo. Vždycky jsem viděl priority základny v tom, že jsme podporujícím prvkem, což znamená, že všechny naše hlavní úkoly směřují k podpoře pozemních i speciálních sil.

Technologie a zbraňové systémy jdou neustále kupředu, neustále se vyvíjejí. Jak tyto skutečnosti zasahují do celkového konceptu výcviku?

My samozřejmě vnímáme nové koncepty a technologie, které se vyvíjejí a jsou používány. Ještě jsme úplně nedosáhli na umělou inteligenci, to určitě ne, ale co se týče systémů, které jsou třeba na nových vrtulnících, jak navigačních, zbraňových a vlastní ochrany, tam došlo k obrovskému posunu. V minulosti bylo pro mě příjemné, že kdekoli jsme se objevili v rámci mezinárodního působení v rámci Aliance, a nejednalo se jen o piloty, byl to i pozemní personál, vždy jsme byli jako partneři vysoce hodnoceni.

Dneska operační a taktické nasazení vrtulníků není jen o létání jako takovém, ale jde primárně o operační postupy. A v tomto směru jsme naskočili správně do toho vlaku od vstupu do NATO a podařilo se nám držet správné tempo. Takže, sice jsme byli v minulosti na cvičeních i s vrtulníky, které v té době neměly to správné systémové vybavení, ale doháněli jsme to správnými postupy, jejichž procvičení bylo tím hlavním úkolem daného cvičení, i když to bylo pro nás složitější.

V armádě jste sloužil od roku 1987, po studiích jste začínal jako pilot bitevního vrtulníku Mi-24 a působil jste i v zahraničních misích, v roce 2004 v Sarajevu a Bosně a Hercegovině, později

v Afghánistánu. Jak vzpomínáte na tuto část své vojenské kariéry a byla nějaká mise, která vám utkvěla v paměti?

Každá mise byla jiná a jako zkušenost byla každá i cenná. První nasazení bylo v Bosně a Hercegovině v misi SFOR, kde jsem působil jako náčelník vzdušných operací. Pracovní dlouhodobá zkušenost v mezinárodním štábu byla naprosto neocenitelná. Jako druhý fakt bylo nasazení v zemi, která byla postižena válkou. Viděl jsem vypálené domy, krásné lesy, podobné těm u nás, ale obehnané páskou, kam

se několik generací nikdo nepodívá, protože celá oblast je zaminovaná a nikdo netuší, kde miny jsou. Afghánistán byl zase více o poradní a mentorské činnosti. Tam budu vždycky vzpomínat na vztahy s afghánskými piloty, se kterými jsme spolupracovali, a i na zemi jako takovou, která byla svým způsobem také krásná, ale se všemi důsledky postižení dlouhodobou válkou.

Co vy osobně považujete za takovou tečku na pozici velitele základny, co vám tato funkce dala a s jakými pocity odcházíte?

Z pozice velitele základny odcházím jednoznačně jen s dobrými pocity. Ale i s tím, že jsem tu tzv. káru posunul malinko dál. Na mých nástupcích potom je, aby to zase takhle posouvali a zdokonalovali schopnosti základny. Určitě odcházím s dobrým pocitem i z armády, protože i když věci nedokončíte, víte, že jste je posunuli správným směrem. Určitě budu vždycky vzpomínat na kolektiv a tým lidí, protože spolupráce s nimi byla perfektní. Byli to lidé, kteří za mnou stáli, podporovali mě, takzvaně mi kryli záda, a s tímto týmem se potom dělají správná rozhodnutí a ty úkoly se plní.

A co mi ta funkce dala? Jednoznačně větší rozhled. Na všech předchozích pozicích jsem byl spíš typ člověka zaměřeného na operační použití vrtulníkového letectva. Doufal jsem, že to bude stejné i z pozice velitele základny. Ale pak začnete řešit i jiné záležitosti, od

dravců až po složité nenadálé úkoly základny. A v tom právě vidím ten přínos, cenné zkušenosti, které získáváte téměř za pochodu. Co považuji za obrovskou osobní zkušenost, to je spolupráce s civilním sektorem. Propojení a nastavení spolupráce s dalšími složkami, ať už integrovaného záchranného systému, ostatními resorty nebo se zástupci kraje, se plně projeví při mimořádných situacích, kde jasné nastavení a sladění postupů všech zúčastněných zajistí rychlou, účinnou a efektivní pomoc. Proto velkou pozornost věnujeme právě společnému výcviku s integrovaným záchranným systémem a simulujeme reálné situace, které mohou v rámci mimořádných situací nastat.

Když se nyní ohlédnete, s těmi zkušenostmi, které máte, jaké předpoklady by měl mít nastupující velitel? Je něco, co byste mu v jeho začátku poradil?

Není špatný nebo dobrý velitel. Každý má svůj přístup, svou představu a vizi. A tak to má být. Já tím, že jsem cítil u podřízených podporu, a vědomí, že budeme táhnout za jeden provaz, jsem se snažil být vždy transparentní, a buď napřímo nebo cestou velitelů i vysvětlovat svá rozhodnutí. Pro mě byla velmi důležitá zpětná vazba od mých podřízených. Cínil jsem si, že se mi nebáli říct svůj názor, třeba i jiný, ale to právě vede ke konstruktivnímu a efektivnímu výsledku. To konečné rozhodnutí je ale vždy na veliteli, a s tím jde také ruka v ruce i to, že za ta rozhodnutí bere na sebe i odpovědnost. A nebát se odpovědnosti považuji za jednu důležitou součást této funkce. A když vezmu zpátky celou svou vojenskou kariéru, tak vidím, že se jednotlivé generace mění. A u té mladší generace vidím a považuji to za správné, že je důležité se věnovat rodině.

Pokud máte v pohodě rodinné zázemí, jste v pohodě i v náročné službě, protože se vracíte do rodinné pohody.

Jak je pro vás osobně důležitá právě rodina a nedostávala právě vzhledem k vaší velitelské funkci na frak?

Moje generace, dnes říkám – bohužel, byla vychována jinak. Prvořadě bylo zvládání pracovních povinností, i za tu cenu, že rodina se dostávala na druhou kolej. Ale to je právě to, co jsem se naučil od té nastupující generace, že rodina je ten pevný bod, který vás drží nad vodou, a máte se kam vracet. Musíte se jí ale věnovat, být v obraze a vědět, co se v rodině děje a jaké problémy, ale i radosti se v ní řeší. Ale důležité je, že se na vás může rodina spolehnout. A já jsem vděčný své rodině, díky které jsem mohl v armádě fungovat s plným nasazením, i když to nebylo vždy jednoduché.

Pomyslné žezlo předal generál Rudolf Straka svému nástupci, kterým se 1. července 2025 stal plukovník gšt. Petr Slíva, dosavadní zástupce velitele – velitel křídla. Ten nám prozradil, jaké jsou jeho priority, s čím jako nový velitel přichází, ale i to, jaké úkoly a cíle čekají základnu v budoucnu nebo jak cenné pro něj bylo nasazení v zahraničních misích.

Co pro vás osobně znamená v rámci vojenské kariéry převzetí velení základny?

V prvé řadě je to pro mě velká čest, ale zároveň i velký závazek a profesní výzva. Budu mít příležitost vykonat spoustu pozitivních změn, a přispět tím k dalšímu rozvoji základny a jejích schopností. Určitě mám v úmyslu navazovat na dosavadní směr, kterým se základna v rámci přezbrojení a modernizace vydala. Současně se také velmi těším na spolupráci s novým týmem.

V rámci vaší profesní kariéry vás čekalo přeškolení na víceúčelový vrtulník Mi-171Š. Jaké bylo loučení s legendárním Mi-24?

Čtyřiadvacítkou byla moje srdeční záležitost. Byl to silný, ikonický vrtulník, který zároveň prezentoval silné vrtulníkové letectvo. Čas ale přináší změny a čtyřiadvacítku již nesplňovala požadavky kladené na moderní techniku. V současnosti se přeškoluji na vrtulník Mi-171Š. To je vrtulník, který má budoucnost, zejména pak jeho modernizovaná verze.

Funkce velitele základny přináší nejen postup v kariérním žebříčku, ale zároveň přichází i spousta nových povinností a úkolů. Co to ve skutečnosti pro vás znamená?

Jednoznačně si uvědomuji zodpovědnost, kterou s touto funkcí přijímám. A to nejen směrem k podřízeným, ale zároveň i k nadřízeným. Je to zároveň spojeno s odpovědností nejen k veřejnosti, ale i k mé rodině. Rodina si uvědomuje, že budu mít více práce a budu méně doma. Ale vím, že v tomto směru v ní mám velkou podporu a na přicházející změnu se těším. Rodina vojáka je od začátku jeho kariéry na tuto skutečnost připravována. Mám za sebou čtyři zahraniční mise, spoustu různých kurzů, a tím pádem více času stráveného mimo rodinný kruh. Ale bez této podpory by to nešlo. Doma jsme tým, který stojí za mnou. A jsou hrdi na to, co dělám, a to je pro mě obrovská motivace.

Vím, že je to velký úkol, ale také to, že na to nejsem sám. Proto se těším na spolupráci s týmem lidí, na které se lze za všech okolností spolehnout. Týmová práce je alfa a omegou v práci velitele. Společně jsme všichni silnější, a to platí jak v rámci Aliance, tak při práci na základně. To je aplikovatelné i v rodině a v soukromém životě. Bez podpory dobrého a spolehlivého týmu to zkrátka nejde.

Máte už svou představu, s čím před své lidi předstoupíte? Máte už nějakou vizi, kam bude základna pod vaším velením směřovat?

Osobně nejsem příznivcem metody cukru a biče. Umím být přísný, kdy to vyžaduje situace, ale zároveň chci být i spravedlivý. To jsem si již vyzkoušel jako velitel křídla, zkušenosti s řízením lidí tedy mám. Chci, aby každý zaměstnanec na útvaru věděl, že má před sebou perspektivu, aby mu práce dávala smysl a těšil se do ní. Jsem zastáncem týmové

práce, kde se táhne za jeden provaz stejným směrem. A tím je neustálé zlepšování schopností naší základny.

Máte už představu o případných změnách? Jaké jsou vůbec vaše priority?

Samozřejmě představu mám, navazuji na práci předchozího velitele, zejména se to týká zavádění nové techniky systému H-1. Ale nebojím se přinášet i něco nového. Určitě nastanou změny jak v oblasti personální, tak v rámci komunikace. Ale revoluci dělat nehodlám. Chci být transparentním a čitelným velitelem pro své podřízené, kteří budou vědět, co ode mě mohou očekávat a co očekávám já od nich. Takže nastavení jasných řídicích procesů považuji hned na začátku za prvořadé.

Na základně se v poslední době změnilo hodně. Zejména se to týká právě zavádění nových strojů. Jsou nějaké výzvy a úkoly, které čekají už na vás jako nového velitele?

Určitě. A nejenom pro naši základnu. Pro celou armádu je obrovskou výzvou zrychlující se technologický pokrok. A ten se nevyhne ani naší základně. Znamená to schopnost zavádět jak novou techniku, tak i taktiku. To bude velmi důležitý úkol, na který se ovšem těším. Zavádění nových vrtulníků H-1 s sebou přináší zároveň i zavádění opatření proti dronům. V tomto směru se zde odráží i zkušenosti z Ukrajiny, což se ale týká celé armády. V rámci nové taktiky se však zaměřujeme i na zkušenosti z dalších konfliktů. Tyto zkušenosti z reálného boje jsou pro nás velmi cenné, neboť se nás mohou bezprostředně týkat. S tím samozřejmě souvisí i velké investice do

infrastruktury, posílení úlohy logistiky a ochrany letiště. A do toho se bude muset zapojit téměř každý jednotlivý voják naší základny.

Jak souvisí tyto modernizační změny s lidským potenciálem?

Přechod na novou techniku neznamená, že ta bude již fungovat nezávisle na lidském faktoru a nebudou ji obsluhovat lidé. Je nezbytné proto investovat nejen do nákupu a vývoje moderních technologií, ale i náboru, výchovy, vzdělávání a výcviku odborníků. Lidský potenciál je to nejcennější, co armáda má. Můžete mít nejmodernější techniku, ale pokud za ní nebudou stát kvalifikovaní lidé, je vám k ničemu. V tomto vidím velký potenciál k tomu, aby každý voják viděl ve své profesi perspektivu, a já udělám maximum pro to, aby se tu každý cítil dobře a věděl, že to, co dělá, má smysl. To by ho mělo motivovat k lepším výkonům i k personálnímu a kariérnímu růstu. Seznámení se s nejnovějšími technologiemi a nabídku dalšího vzdělávání považuji za jednu z možností, jak nabídnout mladým lidem profesní i osobní růst, zkrátka jistoty, které jsou důležité.

Sám jste prozradil, že jste působil už na několika zahraničních misích. Jak tyto zkušenosti byly pro vás cenné a promítnou se některé i do vaší současné funkce?

Působení v zahraničí je nenahraditelné. Proto se také budu snažit umožnit vždy svým lidem účast v zahraničních misích. Mám za sebou jednu misi v Kosovu a tři v Afghánistánu. Velmi si cením také studia na Royal College of Defence Studies, kde jsem měl možnost se svými lektory a spolužáky diskutovat témata

spojená s bezpečností, stabilitou a prosperitou. To bylo neocenitelné, protože z těch padesáti států z různých částí světa, ze kterých byli účastníci studia, měl každý svůj pohled na danou věc. Každý měl jinou kulturu, tradice, historické zkušenosti, tedy i jiné priority. A tyto názory a zkušenosti jsou pak cenné a důležité jak pro spolupráci v rámci NATO, tak i v rámci mezinárodních cvičení. Naše základna se pravidelně podílí na organizaci mezinárodních cvičení se vzdušnými silami ostatních států, a to nám pomáhá zlepšovat interoperabilitu a spolupráci s našimi aliančními partnery.

Nebudeme si nalhávat, že tato funkce nebude náročná. Budou se plnit i úkoly, které nebudou úplně jednoduché, a to bude přinášet i stresové okamžiky. I na tuto skutečnost jste připraven? Jak vůbec dokážete relaxovat a tzv. vypnout?

Stres odbourávám většinou prací, sportem i relaxací. Práce na zahradě vám dokonale vyčistí hlavu, fyzická práce dělá divy. Ale mám rád chvíle s rodinou při cyklistice a turistice anebo jen tak, když jsme všichni spolu nebo s přáteli na rybách – to je dokonalý tichý relax. Duševní hygienu považuji za velmi důležitou. Zkrátka vypnout. Je to důležité pro to, aby se rychle načerpala síla a člověk měl čistou hlavu. Jsem si vědom, že tyto situace mohou přijít a určitě přijdou. Ale i s tím do toho jdu. A říkám, že naplno.

*Text: Jana Deckerová a Lucie Růžková,
foto: Jan Kouba a Jana Deckerová*

ZVÝŠENÍ PLATŮ VOJÁKŮ – OD 1. ČERVENCE 2025

Vláda letos v červnu schválila soubor opatření, díky kterým se od 1. července zvýší platy vojáků. Zvednou se tarify, příplatek na ubytování i stabilizační příplatek. Společně s dalším zvýšením tarifů, ke kterému dojde od 1. ledna, se tak platy vojáků zvýší minimálně o 8 378 korun hrubého. Většina vojáků ale dostane přidáno významně více. Cílem zvyšování platů vojáků z povolání je motivovat ty současné a zároveň posílit nábor nových vojáků.

„Přes tři roky usilovně pracujeme na největší proměně naší armády od vzniku České republiky. Nedílnou součástí jsou právě vojáci, kteří si zaslouží ty nejlepší podmínky služby. Jsem si vědoma toho, že svou službu vykonávají srdcem a že pro ni mnohé obětovali. Ačkoliv není vše jen o penězích, finanční motivace je neopomenutelná. Plním tak slib, který jsem vojákům dala při projednávání novely zákona o vojácích z povolání. Pokud po vojácích chceme, aby plnili v současné bezpečnostní situaci všechny úkoly, musíme jim dokázat, že si jejich práce vážíme,“ vysvětluje ministryně obrany Jana Černochová.

Zvýšení platů je rozděleno do dvou fází

K první změně dochází již letos v červenci. Další navýšení má poté následovat od začátku roku. Cílem je motivovat současné vojáky

a zároveň posílit nábor vojáků nových. Tarifní platy se od 1. července zvýšily pro nižší hodnoty (od svobodníka po štábního praporčíka) o 7,5 procenta, pro vyšší hodnoty o 5 procent. Stejně zvýšení tarifních platů pak vojáky čeká od začátku příštího roku. Celkem se tak jejich platy zvednou o 15 procent v nižších hodnotách, respektive o deset procent ve vyšších hodnotách. Zároveň od 1. července poroste příspěvek na bydlení, a to nejméně o 100 procent. Jeho výše je nově minimálně 6 000 Kč, přičemž pro vojáky v hlavním městě, kde jsou náklady na bydlení vyšší, činí 7 000 Kč.

Novela se zaměřuje i na nábor

Díky nedávno schválené novele zákona o vojácích z povolání se od července zvyšují i některé další příplatky. Novela například zvedá stabilizační příspěvek, který je určen pro udržení specialistů i pro posílení náboru

a udržení vojáků v některých posádkách, dále navyšuje zmiňovaný příspěvek na bydlení nebo příplatek za službu v zahraničí. Zjednodušuje náhradu jízdních výdajů a snižuje další administrativní zátěž. Novela se zaměřuje i na nábor, a to například zvýšením náborového příspěvku.

Část ze změn, které přináší novela zákona o vojácích z povolání, vyžaduje úpravu vládních nařízení. Proto vláda na svém červnovém zasedání odsouhlasila i nařízení týkající se růstu stabilizačního příplatku pro specialisty v oblasti zdravotnictví.

Rozpočtové dopady zvýšení tarifů pro rok 2025 jsou kalkulovány v kapitole Ministerstvo obrany v celkové výši 1,263 mld. Kč, z toho 752,5 mil. Kč na zvýšení služebních tarifů (včetně souvisejících výdajů) a 510,3 mil. Kč na zvýšení služebního příspěvku na bydlení. Zdrojové krytí navržených opatření bude

zabezpečeno přesunem prostředků v rámci celkových výdajů kapitoly Ministerstva obrany stanovených na rok 2025. Pro rok 2026 je dopad navržených opatření v kapitole Ministerstva obrany kalkulován v celkové výši 4,307 mld. Kč. Rozpočtové dopady navržených opatření budou pokryty v rámci přípravy návrhu rozpočtu kapitoly Ministerstva obrany na rok 2026 v rámci limitů výdajů na obranu stanovených v kapitole usnesením vlády č. 153/2025.

Přesný rozpis, o kolik se zvýší platy vojáků díky zvýšeným tarifům a příplatku na bydlení, naleznete v tabulce (vzhledem k tomu, že tarifní platy jsou uváděny jako hrubý příjem, je i příspěvek na bydlení pro sjednocení uváděn v hrubém, příspěvek na bydlení = z 3 798 Kč na 7 596 Kč).

Text: tiskové odd. MO, foto: archiv AR

hodnost	služební tarif			Celkové navýšení (včetně navýšení příspěvku na bydlení)
	současný stav	změna od 1. 7. 2025	změna od 1. 1. 2026	
svobodník	31 810	34 200	36 590	8 578
desátník	33 390	35 900	38 400	8 808
četař	35 130	37 770	40 400	9 068
rotný	40 310	43 340	46 360	9 848
rotmistr	42 910	46 130	49 350	10 238
nadrotmistr	45 530	48 950	52 360	10 628
praporčík	48 410	52 050	55 680	11 068
nadpraporčík	51 550	55 420	59 290	11 538
štábní praporčík	65 990	70 940	75 890	13 698
poručík	45 790	48 080	50 370	8 378
nadporučík	51 550	54 130	56 710	8 958
kapitán	58 780	61 720	64 660	9 678
major	65 990	69 290	72 590	10 398
podplukovník	73 210	76 880	80 540	11 128
plukovník	87 650	97 150	102 000	18 148
brigádní generál	102 080	107 190	112 290	14 008
generálmajor	116 490	122 320	128 140	15 448
generálporučík	130 930	137 480	144 030	16 898
armádní generál	145 350	152 620	159 890	18 338

Přehled navýšení platů vojáků podle hodností

hrubý příjem v Kč

DĚLOSTŘELCI PŘIPRAVENI K NASAZENÍ

132. dělostřelecký oddíl splnil důležitý test bojové připravenosti. Několikadenní hodnocení CREVAL podle kritérií NATO probíhalo v květnu v jineckých kasárnách i v přilehlém výcvikovém prostoru a uzavřelo ho konstatování, že jednotka je připravena k operačnímu nasazení.

„Toto pravidelné testování podle metodiky Severoatlantické aliance se opakuje vždy po čtyřech letech a slouží k ověření bojeschopnosti té které jednotky,“ vysvětluje podplukovník Marek Lupták, velitel 132. dělostřeleckého oddílu.

Na náročnou prověrku se dělostřelci připravovali půl roku. „Museli jsme se vypořádat s řadou výzev – od nasazení v zahraniční operaci až po technické a personální omezení. Navzdory tomu se naši vojáci semkli a dokázali, že jsou schopni plnit úkoly při podpoře 7. brigádního úkolového uskupení. Ukázalo to skutečnou bojovou soudržnost jednotky,“ zdůrazňuje.

Připravenost ve standardních operačních postupech

Testování se skládalo ze dvou částí: první probíhala pod dohledem zkušebních hodnotitelů z Pozemních sil AČR v kasárnách. „Zde se hodnotila připravenost ve standardních operačních postupech a splnění povinných podmínek pro nasazení,“ vysvětluje Lupták. Následovalo ověřování schopností jednotky plnit úkoly v bojových podmínkách. To zahrnovalo vševojskový i odborný výcvik jednotlivců, nácviky na incidenty v operaci vysoké intenzity

a součinnost všech prvků v rámci úkolového uskupení oddílu.

Certifikace – vstupenka do operačního nasazení

Kromě „akčních“ oblastí se testovala také udržitelnost – tedy zásobování, technická připravenost a schopnost vést dlouhodobou operaci. Dále schopnost velení a řízení, funkčnost obranných mechanismů a kyberbezpečnost a zpracování a využití zpravodajských informací.

„Úspěch při certifikaci je důležitým krokem pro celý oddíl, který nyní může s jistotou vstoupit do mezinárodních cvičení a následných operačních nasazení,“ uzavírá podplukovník Marek Lupták.

• Program CREVAL hraje v armádním prostředí zásadní roli. Pomáhá hodnotit operační pohotovost jednotek vyčleňovaných pro NATO a poskytuje doporučení pro další zlepšení. Díky jeho metodám lze efektivně identifikovat nedostatky, nastavit vyšší operační standardy a zajistit kontinuitu bojové připravenosti.

Text: kpt. Gabriela Kugler, foto: des. Vladimír Šandor

STÁTY NATO TESTOVALY OBHRANNÉ PLÁNY

V květnu letošního roku skončilo nejkomplexnější cvičení NATO Steadfast Deterrence 2025. Jeho hlavním cílem bylo prověřit schopnosti Aliance v oblasti odstrašení. Zaměřilo se na připravenost aliančních sil k obraně v euroatlantickém prostoru a posílilo jejich schopnosti rychle a společně reagovat na nové hrozby napříč všemi doménami. Své zastoupení zde měla i Česká republika a naši vojáci prokázali nejen vysokou odbornost, ale i schopnost týmové spolupráce.

Cvičení Steadfast Deterrence 2025 bylo vedeno společným výcvikovým centrem NATO se sídlem v norském Stavangeru (Joint Warfare Centre – JWC) a poprvé v historii certifikovalo Vrchní velitelství spojeneckých sil v Evropě (Supreme Headquarters Allied Powers Europe – SHAPE) jako strategické velitelství NATO pro operace (Allied Command Operations). „Do cvičení se zapojilo téměř pět tisíc vojenských a civilních příslušníků NATO z více než 25 členských a partnerských států. Šlo o nejrozsáhlejší alianční cvičení v oblasti multi-doménových operací (MDO) na strategické a operační úrovni,“ přiblížil rozsah cvičení náčelník štábu Velitelství pro operace AČR brigádní generál Martin Janatka.

Posílení strategické připravenosti

K zajištění kolektivní obrany a bezpečnosti v euroatlantickém prostoru napříč více doménami musí NATO prokázat nejen vojenskou připravenost, ale také schopnost spolupracovat s ostatními členskými státy na strategické a operační úrovni. Tato spolupráce je klíčová pro efektivní řízení operací na celém aliančním území. Námět cvičení Steadfast Deterrence 2025 vycházel z reálných prvků obranných plánů NATO a ověřil připravenost aliančních sil k reakci na krizový scénář kolektivní obrany. Velení NATO prokázalo schopnost efektivně reagovat ve zhoršené bezpečnostní situaci blížící se aktivaci článku 5 Washingtonské

smlouvy, a demonstrovat tak své dovednosti v jednotném velení, řízení a koordinaci v mezinárodním prostředí.

Jedinečnost byla v realistickém a dynamickém scénáři cvičení

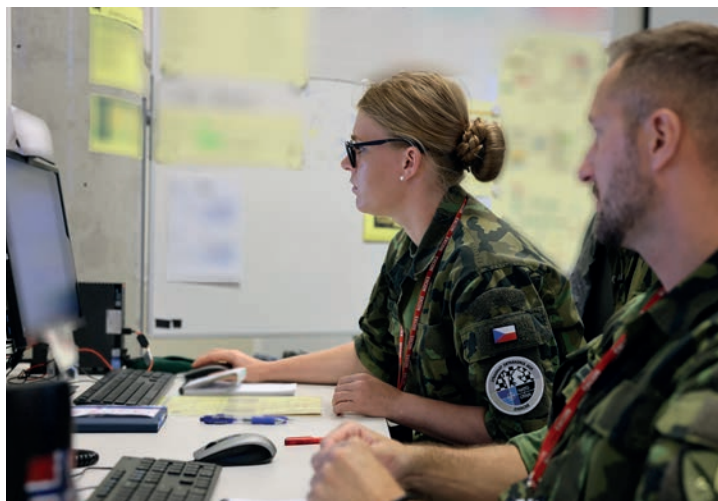
Celé cvičení zabezpečoval a řídil tým čítající přibližně 800 osob (tzv. Exercise Control – EXCON). Ten připravil realistický a dynamický scénář, který odrážel aktuální hrozby v euroatlantickém prostoru. Důraz byl kladen na rozhodovací procesy Vrchního velitelství spojeneckých sil v Evropě při aktivním hybridním působení nepřítelů napříč celým územím Aliance. Dalšími procvičovanými oblastmi byla

například kybernetická obrana, strategická komunikace či civilně-vojenská spolupráce. Během deseti dní tak cvičící velitelství reagovalo na více než 1 800 incidentů, které prověřily schopnost velení NATO rychle a efektivně reagovat na různé krizové situace.

Českou republiku reprezentoval tým vedený náčelníkem štábu Velitelství pro operace brigádním generálem Martinem Janatkou a majorem Michalem Foretem. „Skupina specialistů Armády České republiky a sekce obranné politiky a strategie MO prokázala vysokou odbornost, schopnost týmové spolupráce v mezinárodním prostředí, a přispěla tak ke splnění cílů cvičení,“ shrnul na závěr českou účast brigádní generál Janatka.

Účast České republiky na cvičení Steadfast Deterrence 2025 je dalším důkazem závazku vůči alianční kolektivní obraně a schopnosti aktivně přispívat k zajištění bezpečnosti a stability v euroatlantickém prostoru.

Text: mjr. Tereza Kabourková, mjr. Michal Foret,
foto: JWC Stavanger, PAO office

LIBEREC – NOVÉ REKRUTAČNÍ PRACOVISTĚ

Na liberecké třídě 1. máje bylo v červnu letošního roku slavnostně otevřeno nové rekruční pracoviště. V budově, jejímž vlastníkem je Česká inspekce životního prostředí, je k dispozici také Kontaktní místo péče o válečné veterány. Moderní a atraktivní prostory tak budou k dispozici nejen zájemcům o službu v ozbrojených silách. Slavnostního otevření se zúčastnila i ministryně obrany Jana Černochová.

„Největším strategickým projektem Ministerstva obrany jsou lidé. Není to paradoxně technika, kterou se nám v tomto funkčním období podařilo nakoupit v docela dostatečné míře, ale je to personál. Společně s náčelníkem Generálního štábu Karlem Řehkou i generálem Studeným se proto snažíme rozpohybovat nábor – ať už prostřednictvím webu nebo rekručních středisek, jako je právě toto,“ uvedla ministryně obrany Jana Černochová a dodala, že resort chce stejnou péči jako aktivně sloužícím vojákům věnovat také válečným veteránům. Právě proto je součástí libereckého centra i kontaktní pracoviště pro válečné veterány. Při příležitosti otevření nového pracoviště ministryně také předala první rozhodnutí o přijetí budoucímu vojákovi Vojtěchu Šetkovi, který by měl po absolvování základního výcviku nastoupit k libereckému 31. pluku radiční, chemické a biologické ochrany. Modernizované prostory byly nedávno otevřeny také v Hradci Králové a Olomouci,

přičemž ještě v letošním roce armáda plánuje zprovoznit zcela nové pracoviště v Praze.

Nábor je jednou z priorit

„Nábor a dlouhodobá udržitelnost personálu představují jednu z hlavních priorit náčelníka Generálního štábu AČR. Hledáme proto neustále nové cesty, jak zvýšit zájem občanů o službu v ozbrojených silách. Jedním z nástrojů je i moderní a reprezentativní prostředí rekručních pracovišť, která bývají pro mnohé uchazeče prvním kontaktem s armádou,“ zmínil ředitel Agentury personalistiky Armády ČR brigádní generál Vladimír Studený. Přestože se dnes zájemci o službu v ozbrojených silách mohou registrovat online prostřednictvím Kariérního centra na webu <https://doarmady.mo.gov.cz/>, osobní kontakt s rekruťerem zůstává nedílnou součástí rekručního procesu. Uchazeči si mohou sami zvolit, zda vstupní informačně-motivační pohovor a další kroky absolvují plně elektronicky,

nebo dají přednost osobní návštěvě rekručního pracoviště. Občan se může stát vojákem z povolání, aktivním záložákem, absolvovat dobrovolné vojenské cvičení nebo využít institut tzv. dobrovolného předurčení. Nově se mohou registrovat také studenti středních škol, kteří mají zájem o stipendijní program Ministerstva obrany ČR.

Novinky v náboru

V rámci modernizace a zefektivnění náborového procesu byla zavedena řada změn, jejichž cílem je usnadnit zájemcům vstup do ozbrojených sil. „Omezili jsme administrativní zátěž, zmírnili zdravotní nároky a zjednodušili fyzické testy. Navýšili jsme počet nástupních termínů. Spustili jsme projekt Ukaž formu!, který zjednodušuje cestu na Univerzitu obrany. Stipendijní program Ministerstva obrany pro žáky středních škol jsme rozšířili o nové obory a zvýšili poskytované stipendium až na pět tisíc korun měsíčně. Pro absolventy

základní přípravy jsme zavedli motivační odměnu 15 tisíc korun za její úspěšné dokončení. Novinkou je také program Doporučte do armády," uvedla plukovnice Iva Bednářová, náčelnice odboru doplňování personálu Agentury personalistiky AČR.

Jednotky na Liberecku

V Libereckém kraji mohou občané sloužit jako profesionální vojáci u 31. pluku radiční, chemické a biologické ochrany, dále v Centru vojenské kynologie Chotyně nebo být zařazeni jako aktivní záložáci v četě dekontaminace, v četě radičního a chemického průzkumu u pluku a také u pěší rotý při Krajském vojenském velitelství Liberec.

- Pro rok 2025 je cílem Ministerstva obrany přijmout minimálně 2 100 osob do služebního poměru vojáka z povolání. Z toho 1 600 osob bude směřováno přímo k vojenským útvarům a 500 ke studiu na Univerzitě obrany.
- Vojákem z povolání se od 1. července 2025 může stát občan ČR, který dovršil věku 18 let, je zdravotně a psychicky způsobilý, trestně bezúhonný, dosáhl minimálně základního vzdělání, není členem hnutí podporujícího extremismus a složil vojenskou přísahu.
- Armáda ČR aktuálně poptává především uchazeče na základní bojové a podpůrné

pozice – střelce, řidiče, spojaře (Žatec, Jindřichův Hradec, Tábor, Bučovice, Přáslavice, Hranice), ale i specialisty, například dělostřelce (Jince), ženisty (Bechyně, Olomouc), protiletadlovce (Strakonice), výsadkáře (Chrudim) či logistiky a mechaniky (Rakovník, Klatovy, Pardubice).

Kontaktní místo pro válečné veterány

Kontaktní místo péče o válečné veterány v Liberci bude sloužit jako důležitý prvek podpory válečných veteránů v tomto regionu. Na rozdíl od komunitních center v Praze, Brně, Olomouci a brzy také v Táboře nebude toto liberecké pracoviště určeno k pořádání veřejných akcí či komunitních programů – jeho hlavním účelem je sloužit jako zázemí pro kontaktní pracovníky v Libereckém kraji.

Ti zde budou mít možnost v důstojném a bezpečném prostředí přijímat válečné veterány, jejich rodinné příslušníky či osoby blízké a věnovat se s nimi individuálnímu řešení náročných životních situací.

Cílem je poskytovat odbornou pomoc

„Toto kontaktní místo tak významně posiluje naši schopnost poskytovat cílenou, odbornou a regionálně dostupnou pomoc tam, kde dosud podobné kontaktní místo chybělo," vysvětlil plukovník Robert Speychal, ředitel odboru pro válečné veterány a válečné hroby MO.

Kontaktní pracovníci působí ve všech krajích ČR a poskytují terénní podporu v místě bydliště válečného veterána. Pomáhají s orientací v oblasti zdravotní, sociální, administrativní i právní, zprostředkovávají kompenzační pomůcky, psychologickou pomoc či podpůrné finanční programy Vojenského fondu solidarity. Spolupracují úzce s místními orgány, neziskovými organizacemi i veteránskými spolky, aby zajistili komplexní a individuální péči.

Text: pplk. Vlastimila Cyprisová, foto: Jan Schejbal

LIBAVÁ HOSTILA TŘETÍ ROČNÍK UNIKÁTNÍHO CVIČENÍ BEZPILOTNÍCH SYSTÉMŮ

MURTEC 2025 POD VELENÍM AČR

Začátkem letošního června se ve vojenském újezdu Libavá uskutečnil již třetí ročník mezinárodního cvičení MURTEC zaměřeného na praktické nasazení malých bezpilotních systémů (UAS) v taktickém poli. Akce se zúčastnily jednotky Armády České republiky, ale i vojáci ze Slovenska a Belgie, kteří do cvičení vnesli nejen vlastní techniku a přístupy, ale především cenné mezinárodní zkušenosti.

Cvičení, jehož název je odvozen z anglického Mini-UAS recce Team Cooperation (MURTEC) si klade za cíl ověřit schopnosti malých UAS týmů v rámci operací malého rozsahu a poskytnout prostor pro společné operace, výměnu postupů a technologickou interoperabilitu.

Simulace reálných operací

Jedním z klíčových aspektů cvičení byla co nejvěrnější simulace podmínek, s nimiž se vojáci setkávají v zahraničních misích a aliančních operacích. Součástí scénářů byly mobilní průzkumné a zásahové operace v náročném a nepřehledném prostředí, stejně jako sledování pohyblivých i statických cílů a vedení mobilních operací.

Významným prvkem letošního ročníku bylo také zapojení bezpilotních systémů do navádění ostré palby z minometů, což jednoznačně

potvrdilo jejich zásadní přínos pro palebnou podporu v komplexních a dynamických operačních podmínkách. Minometnou palbu v rámci cvičení zajišťoval 71. mechanizovaný prapor a 13. pluk, jejichž podpora byla pro tento prvek klíčová.

Velení pod českou taktovkou

Cvičení bylo zcela v gesci české strany, konkrétně štábu 533. praporu bezpilotních systémů, který převzal kompletní odpovědnost za plánování, přípravu a řízení všech aktivit během celého týdne. Pod vedením kapitána Jaroslava Friedricha se podařilo vytvořit profesionální a plynule probíhající výcvik, který ocenili jak domácí, tak zahraniční účastníci.

„Cvičení proběhlo přesně podle plánu, bez výraznějších komplikací. Výsledky předčily očekávání – přinesly nejen nové podněty

a nápady, ale především obohacující výměnu zkušeností v rámci mezinárodní spolupráce. Potvrdilo se, že i menší týmy mohou v reálném nasazení sehrát klíčovou roli. Oceňuji profesionalitu všech zúčastněných i fakt, že nám letos přálo počasí, což výrazně přispělo k plynulému průběhu celé akce,“ uvedl kapitán Friedrich.

Hlavní cíl: UAS týmy v akci

Cílem MURTEC 2025 nebylo pouze testování technologií, ale především praktické ověření schopností týmů UAS v reálných podmínkách nasazení. Důraz byl kladen na samostatnost jednotlivých týmů, efektivní využití dostupných prostředků a schopnost koordinace v mezinárodním prostředí. Jednotlivé týmy musely pečlivě zvolit místa pro vzlet a přistání tak, aby zajišťovala dobré rádiové spojení, ale

zároveň minimalizovala riziko vizuální detekce. Během celé mise byly týmy vystaveny pátrání nepřátelských pěších jednotek a dronů. „To je obzvláště důležité v kontextu současných aliančních operací, kde jsou interoperabilita a vzájemné porozumění mezi jednotkami klíčovými faktory úspěchu,“ vysvětluje dále kapitán Jaroslav Friedrich. „Týmy tak čelily nejen proměnlivému terénu a taktické nejistotě, ale také nutnosti spolupracovat napříč národními strukturami, sdílet informace v reálném čase a reagovat na vývoj situace podle aktuálních rozkazů.“

Závěry a přínosy

MURTEC 2025 opět potvrdil důležitost moderních bezpilotních systémů a jejich schopností zásadním způsobem ovlivnit rozhodování v poli. Zároveň ukázal, že AČR je schopna vést náročné mezinárodní cvičení, a to nejen po stránce technické a logistické, ale i koncepční a taktické. Celý scénář bylo možné úspěšně realizovat díky spolupráci se 72. mechanizovaným praporem.

Třetí ročník MURTEC tak završil další krok v rozvoji schopností malých UAS týmů v rámci alianční spolupráce a posílil jak operační připravenost, tak důvěru mezi partnerskými jednotkami. Účastníci si odvezli cenné zkušenosti, novou inspiraci i konkrétní podněty pro další rozvoj.

Text a foto: rtm. Petra Švédová

NEÚNAVNÍ LOVCI ŠÁHIDŮ

Na titulním snímku tým ukrajinské mobilní skupiny PVO. Dobře viditelné je rozdělení rolí, kdy velitel (napravo) pozoruje vzdušný prostor monokulárním termovizním přístrojem a zároveň se mu zobrazují informace ze systému velení a řízení na tabletu. Střelec je u 12,7mm kulometu M2HB. Řidič a pomocník taktéž sledují oblohu a jsou připraveni v bojové činnosti asistovat střelci.

UKRAJINSKÉ MOBILNÍ SKUPINY PVO V BOJI

Zatímco za druhé světové války hrály protiletadlové kanony a kulometry prominentní roli, po jejím skončení nastal rychlý rozvoj řízených střel, jež hlavně zbraně postupně začaly odsouvat do pozadí a nahrazovat je. Byť ještě v 80. letech 20. století západní armády disponovaly některými takovými systémy, po pádu železné opony na jejich další vývoj úplně rezignovaly a zbavily se i těch zavedených. Nové samohybné komplety PVO vyzbrojené automatickými kanony sice nadále vznikají, ale výhradně jinde, jako v Rusku, Číně, Turecku, Jižní Koreji apod. Ještě nedávno se mohlo zdát, že tento druh techniky není v době, kdy bojové letouny a bitevní vrtulníky dokážou zasahovat své cíle přesně naváděnými raketami nebo pumami na desítky kilometrů, příliš perspektivní. Současný konflikt na Ukrajině však naplno ukázal, že se objevila nová hrozba, pro jejíž eliminaci se protiletadlové kanony i kulometry výborně hodí. Jde především o odrážení masových útoků „sebevražedných“ dronů a vyčkávací munice, ale též střel s plochou dráhou letu. To do jisté míry připomíná nasazení britské protivzdušné obrany proti německým „létajícím bombám“ Vergeltungswaffe 1 (lépe známým zkráceně jako V-1) v letech 1944–1945.

Srdečné pozdravy z Ruska a Íránu

Rusko používá střely s plochou dráhou letu proti ukrajinským vojenským i civilním cílům již od prvního dne invaze, tedy 24. února 2022. Jde hlavně o typy 9M728 pro komplety 9K720 Iskander-M, 3M14 systému Kalibr, Ch-101, Ch-555 a některé další. Jejich zásoba se ale kvůli intenzivním útokům v hloubi nepřátelského území (když ruské letectvo nedokázalo získat vzdušnou nadvládu, a tudíž nemohlo samo provádět bombardování vzdálenějších objektů) během prvního půlroku konfliktu povážlivě ztenčila. Omezená produkční kapacita v žádném případě nestačila pokrývat

množství spotřebované munice, a Moskva proto musela hledat jiné řešení.

To nalezla ve spřáteleném Íránu, od něhož nejprve obdržela „sebevražedné“ drony Šáhíd 131 a Šáhíd 136 a posléze začala i s jejich licenční výrobou (pod označením Geraň-1, respektive Geraň-2) v průmyslovém areálu u města Jelabuga v Tatarstánu. K jejich úvodnímu nasazení došlo 13. září 2022, což mělo zjevně představovat odpověď na ukrajinskou protiofenzivu v oblastech měst Cherson a Charkov. Pro Ukrajince šlo o překvapení (byť indicie, že Rusové od Íránců dostali nebo nakoupili zmíněnou výzbroj, se objevovaly

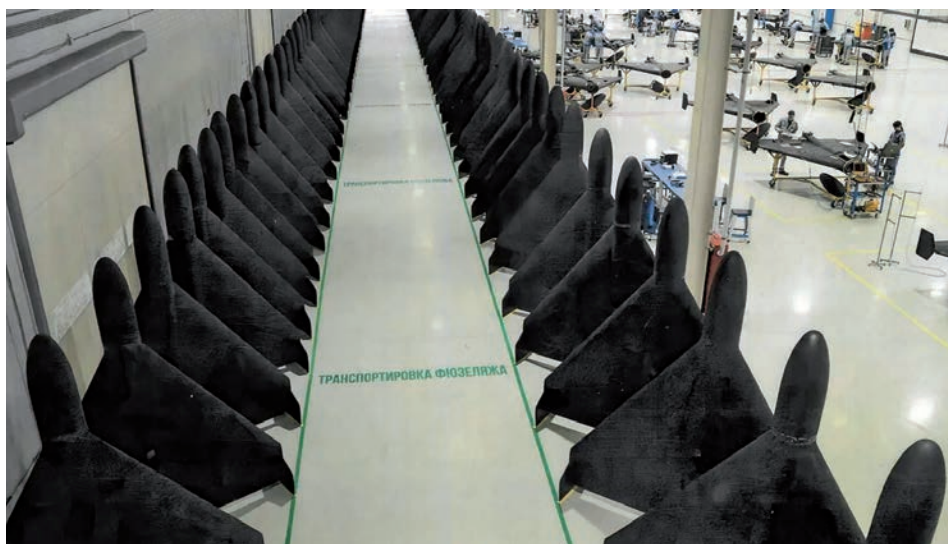
už od července) a jejich obrana proti těmto útočným prostředkům byla nejprve poměrně neúčinná. PVO se totiž soustřeďovala především ve frontovém pásmu a u velkých měst, jako jsou Kyjev, Oděsa nebo Charkov, kde střežila oblohu před nálety bojových letounů či raketovými údery z Ruska nebo okupovaných území. Šáhídy ale představovaly malé, pomalé, nízkoletící a manévrující cíle, jež obvykle neútočily přímo, ale ke svým cílovým oblastem se přibližovaly oklikou z prostorů, kde nebyly rozmístěny jednotky protivzdušné obrany. Navíc, jelikož se jedná o relativně levné prostředky, byly do akcí vysílány v celých

Ukrajinský voják obsluhuje upgradovaný 23mm protiletadlový dvojkánon ZU-23-2, který je osazen termovizním zaměřovačem s obrazem přenášeným na displej.

„rojích“, aby tak svými počty zahltily radiolokátory sítě PVO. Kromě toho ruská armáda někdy úmyslně posílá kamikadze-drony do oblastí, o nichž ví, že zde jsou protiletadlové raketové systémy protivníka, aby je donutily vystřílet drahou municí a odhalit svá postavení. Jde tudíž o zbraň dvojího použití, a sice jak útočnou, tak sloužící de facto jako průzkumná platforma k získávání zpravodajských informací. Od loňského července začaly ruské síly na Ukrajině aktivně používat jednorázově použitelné bezpilotní letouny Gerbera, které slouží jakožto klamné cíle a doprovází útočící vlny Šáhidů. Aby byly co nejlacinější, jejich trup a křídlo mají překližkovou kostru pokrytou prostou polystyrenovou skořepinou. Na podzim 2024 je doplnil ještě překližkový typ Parodija, který má sice menší rozměry než Šáhid, ale protože v trupu nese Luneburgovy čočky, jeví se pro radiolokátory ukrajinské PVO jako obdobně velký cíl. Dle některých informací doprovází každou útočnou vlnu Šáhidů přibližně stejný počet Gerber a Parodijí. Jen pro dokreslení situace – loni v září ukrajinské ministerstvo zahraničí zveřejnilo zprávu, že za dva roky (tj. od září 2022) vyslalo Rusko nad Ukrajinu na 8 060 Šáhidů, což je v průměru asi 335 měsíčně. Přesné cifry pochopitelně nejsou v otevřených zdrojích k dispozici, ale nejčastěji se hovoří o tom, že Íránci v letech 2022–2024 dodali ruské armádě mezi 4 000 až 8 000 „sebevražedných“ dronů a dalších 6 000 do loňského září zkompletovala továrna v Tatarstánu. Že se jejich použití zintenzivňuje, dobře dokazují čísla ze závěru loňského roku. Zatímco v září bylo nad Ukrajinou zaznamenáno na 1 300 Šáhidů, v říjnu 2024 již více než 2 000 a v listopadu dokonce už přes 2 500. Zmíněné stroje nenesou optické, infračervené či jiné podobné senzory ani žádné zařízení pro dálkové ovládání, nýbrž pouze inerciální systém a terminál družicové navigace, takže mohou mířit vždy pouze na předem zadaný pevný cíl, respektive na naprogramované souřadnice. Toto konstrukční řešení na jednu stranu snižuje jejich cenu, na druhou ale limituje jejich využití výhradně proti statickým

Při obraně ukrajinského nebe před ruskými Šáhidy se (především u jednotek územní obrany) uplatňují těž obstaroží zbraně, jako je tato dvojice kulometů PM obr. 1910, známých spíše jako Maxim.

objektům. Mimo to Ukrajinci využívají závislost na satelitní navigaci a komplety EB ruší nebo tzv. spoofují její signál, takže se při hromadných náletech část strojů odklání od své zamýšlené trasy a zamíří zpět do Ruska nebo vlétne do běloruského vzdušného prostoru. Co se týče Běloruska, tak systematické

směrování Šáhidů odstartovalo 11. července 2024 a od té doby se jejich počet neustále navyšuje. Např. dle opoziční monitorovací skupiny Bělaruski Gajun jsou statistiky za jednotlivé měsíce následující: loňský červenec – 9 dronů, srpen – 12, září – 27, říjen – 49, listopad – 151. Rekord padl 24. a 25. listopadu, kdy během dvou dní dopadlo na běloruském území dohromady 38 Šáhidů.

Pro větší typ Šáhid 136 alias Geraň-2 se udává dolet až 2 500 km, maximální rychlost 180 km/h a hmotnost nesené bojové hlavičky 40 kg. Nedávno se ale objevily záběry sestřelených či havarovaných nově vyrobených Šáhidů se zvětšenou hlavičkou, takže se spekuluje, že tato modernější verze má snížený dosah než starší varianta. Každopádně, letové výkony jim umožňují útočit prakticky na celém ukrajinském teritoriu a v několika případech dokonce došlo k jejich pádu v příhraničních

Rusko vyrábí licenční kopie íránských dronů řady Šáhid v průmyslové zóně u města Jelabuga v Tatarstánu. Loni 23. prosince oznámila ukrajinská vojenská zpravodajská služba HUR, že zde došlo k explozi skladu, při níž byla zničena část produkce.

Příslušník jedné z kyjevských mobilních skupin PVO ovládá kulomet DŠKM ráže 12,7 mm, na němž je nainstalován termovizní zaměřovač TI-GEAR-S od společnosti GSCI Advanced Photonics. Voják má na přilbě nasazen náhlavní displej HMD-800-MOD od stejného výrobce, propojený kabelem se zaměřovačem.

oblastech Rumunska, když pravděpodobně mířily na ukrajinský přístav Izmajil v deltě Dunaje. Stejně tak se Šáhidy zřítily v Polsku a Lotyšsku.

Nová hrozba si žádá nový přístup

Klasické protiletadlové raketové komplety jako 9K37M1 Buk-M1 či S-300 a jeho deriváty, jimiž Ukrajinci disponují, vystřílely od začátku války obrovské množství řízených střel a jejich počet se ve skladech povážlivě snížil (žádná jejich výroba totiž na Ukrajině od rozpadu SSSR neprobíhá a ani spřátelené země jí v tomto ohledu nemohou pomoci). Ničit Šáhidy těmito drahými a nedostatkovými zbraněmi je značně neefektivní, a proto se ujala koncepce malých mobilních skupin PVO využívajících lehká terénní vozidla, vyzbrojená automatickými kanony a kulomety. Ty jsou v podřízenosti ozbrojených sil, ale též národní gardy, která ještě před válkou zodpovídala za bezpečnost v zázemí a střežení objektů klíčové infrastruktury, jako jsou elektrárny, letiště, sklady apod. Jejich úlohou je likvidace při zemi letících nepřátelských kamikadze-dronů

a podzvukových střel s plochou dráhou letu. Dne 27. prosince 2024 v rozhovoru pro tiskovou agenturu Interfax-Ukraina velitel národní gardy brigádní generál Oleksandr Pivnenko uvedl, že má k dispozici přes 900 skupin PVO, z toho asi 500 mobilních a 400 stacionárních. Ze zveřejněných informací je patrné, že mobilní skupiny PVO jsou organizovány do čet po třech až čtyřech vozidlech, z nichž každé má svého řidiče, velitele, střelce a jednoho až dva pomocníky (plnící funkce nabíječů/podavačů munice/pozorovatelů). Při vyhlášení vzdušného poplachu se tyto malé jednotky urychleně přemístí do některé z předem vybraných pozic, kde se připraví k palbě a vyčkávají dalších pokynů. Velitel každé čety dostává rozkazy od nadřízeného hlasem pomocí rádia nebo se mu taktická situace zobrazuje přímo na elektronickém přenosném zařízení – zpravidla tabletu nebo mobilním telefonem – prostřednictvím systému velení a řízení. Je mu určen směr, odkud se cíl blíží, typ cíle, jeho rychlost a letová výška (pokud jsou všechny tyto údaje známy; pokud ne, tak alespoň některé z nich). Velitel následně určí, jakým typem zbraně

bude blížíci se cíl postřelován, neboť jednotka má zpravidla k dispozici několik různých druhů výzbroje – kulometry, kanony a přenosné PLRK. Poté začínají příslušníci skupiny pozorovat vzdušný prostor v daném směru a snaží se lokalizovat cíl vizuálně nebo akusticky. K tomu jsou vybaveni dalekohledy a pro sledování za zhoršené viditelnosti (hlavně v noci) též termovizními přístroji. Termovize je dostupná jak ve formě pozorovacích monokulárů i binokulárů, tak zaměřovačů nainstalovaných na zbraňích. Pokud je zjištěn cíl, počká se na jeho dostatečné přiblížení na vzdálenost pro účinnou střelbu a posléze se zahajuje bojová činnost. Z kulometů a kanonů se nejčastěji vede hromadná přehradná palba před cíl, pro zajištění co nejvyšší pravděpodobnosti zásahu. Aby co nejvíce zkomplikovali ukrajinská protipatření, útočí Rusové Šáhidy často po setmění. Pro takové případy je každá mobilní skupina PVO vybavena světlomety (buď přenosnými, nebo umístěnými přímo na zbraňových lafetách) a laserovými ukazovátkem, kdy část týmu osvětluje a ozařuje nepřátelský „sebevražedný“ dron. Zde je koordinace mezi jednotlivými členy naprosto klíčová a stojí na ní úspěch či neúspěch celé akce.

Se stoupající zkušeností PVO napadené země efektivita nepřátelských kamikadze-dronů klesá a dnes se daří naprostou většinu z nich zlikvidovat před dosažením jejich cílů. K tomu mj. přispívá síť akustických hlásek rozmístěných napříč Ukrajinou, jež vykrývají prostory bez adekvátního radarového pokrytí. Má jít o zhruba 10 tisíc speciálních mikrofonů bezdrátově propojených do jednoho celku a zaznamenávajících zvuky ve svém okolí. Pokud je zachycen v databázi uložený hluk charakteristický pro nepřátelský dron nebo raketu, dochází (po kombinaci s daty z jiných mikrofonů v rámci systému) k automatickému

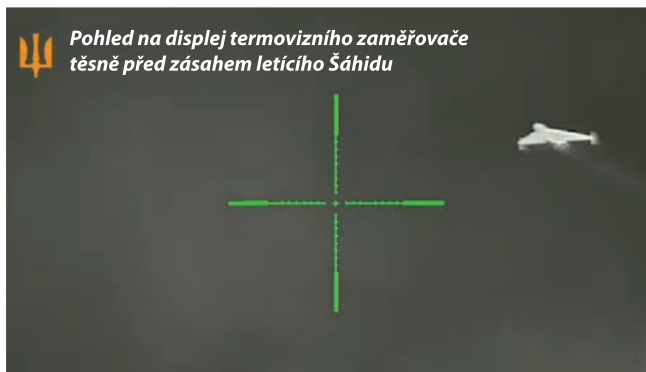

Tým mobilní skupiny PVO při noční akci. Jeden pomocník pomáhá střelci nasvícením cíle přenosným světlometem, druhý je u zbraně, aby mohl přebíjet. Velitel má v ruce laserové ukazovátko a též ozařuje cíl.

Detailní pohled na ZPU-2 systém MR-2 Viktor. Patrná je instalace termovizního zaměřovače, který je umístěn na konzole nad kulomety KPV.

Pohled na displej termovizního zaměřovače těsně před zásahem letícího Šáhidu

Český systém MR-2 Viktor dodaný Ukrajině využívá jako platformu terénní automobil Toyota Land Cruiser řady 70, na němž je umístěn komplet ZPU-2 s dvojicí kulometů KPV ráže 14,5 mm.

propočtení jejich dráhy. Velký podíl na úspěchu PVO mají i komplety elektronického boje. Např. 2. října 2024 vyslali Rusové na ukrajinské cíle 105 Šáhidů a jejich atrap Gerbera/Parodija. Z uvedeného počtu se jich 78 podařilo Ukrajincům sestřelit a 23 nedolétlo k plánovaným cílům, tedy 22 %. Pouhé čtyři tedy pronikly PVO a zasáhly. Z oněch více než dvou desítek selhaných dronů velkou část odklonily z kurzu prostředky elektronického boje, včetně systému Pokrova, jenž slouží ke „spoofingu“ signálu družicové navigace. Množství takto z boje vyřazených kamikadze-dronů začalo prudce růst od loňského podzimu, a když např. 1. prosince zaútočila ruská strana 110 drony, 52 z nich padlo za oběť palbě ze země a už 50 (tj. 45 %) se „ztratilo“ po cestě k cíli.

Učí se ale i Rusové a upravují trasy Šáhidů i jejich letovou výšku v závislosti na zpravodajských poznatcích a vyhodnocení úspěšnosti jejich náletů. Zatímco původně, v roce 2022, se nad Ukrajinou pohybovaly těsně při zemi, později přešly na jinou taktiku. V posledních měsících mnohdy letí ve výšce 2000 m, někdy ale i 4 000–5 000 metrů. Teprve těsně před cílem klesají níže a zaútočí. Tím se po většinu trasy dostávají mimo dostřel hlavních zbraní ukrajinských mobilních skupin PVO a také mimo dosah sítě akustických senzorů. Proto se do „lovu“ Šáhidů zapojily stíhací letouny MiG-29, Su-27 a nedávno dodané F-16, stejně jako bitevní vrtulníky Mi-24 a dokonce dopravní Mi-8/-17. Že si nevedou vůbec špatně, dokazuje i fakt, že 13. prosince 2024 (během útoku téměř 200 ruských „sebevražedných“ dronů a 94 řízených střel) zničil jeden pilot stroje F-16 celkem šest Šáhidů, z toho čtyři raketami AIM-120 AMRAAM, respektive AIM-9 Sidewinder a dva 20mm kanonem. Dalším ruským protiopatřením je instalace přijímačů signálu satelitní navigace Kometa-M do kopií Šáhidů (tj. Geraňů) produkovaných v Tatarstánu. Jde o speciální zařízení, které lépe odolává elektronickému rušení, ovšem jak je ze zveřejněných statistik vidět, naučili se Ukrajinci uvedený systém obcházet. Soubor mezi PVO napadené země a vzdušnými zbraněmi agresora tak bude pokračovat – jakmile jedna strana přijde s novým řešením, bude záhy ta druhá kontrovat.

Text: Dušan Rovenský, foto: MO Ukrajiny

Některé týmy mají světlomety namontované přímo na zbraňových lafetách, jako např. tento. Zajímavé je i doplnění korby pick-upu o speciální platformu se zábradlím, což umožňuje střelci celokruhový odměr.

Typický tým mobilní skupiny PVO. Velitel je vybaven tabletem s obrazem vzdušné situace, střelec má na kulometu M2HB osazen termovizní zaměřovač, který je propojen s jeho vlastním tabletem (přípevněným na držáku nábojové schránky).

SÍLA TÝMU A ČESKÉ VÍTĚZSTVÍ

Vojáci 5. ÚU AČR MN BG Litva připravili pro své kolegy a spojence náročnou výzvu v podobě běžeckého překážkového závodu Mudness Run. Ten se uskutečnil ve výcvikovém prostoru Gaiziunai nedaleko litevské základny Rukla a letos se konal již jeho třetí ročník. Tradiční závod pořádaný českými chemiky přilákal téměř 60 tříčlenných týmů z řad aliančních vojáků, kteří na devítikilometrové trati čelili náročným fyzickým i psychickým výzvám.

Závod byl navržený tak, aby co nejvíce simuloval extrémní bojové podmínky, prověřil fyzickou, odhodlání i týmového ducha účastníků. Bahenní příkopy, terénní nerovnosti i vodní překážky představovaly výzvu, kterou bylo možné zvládnout jen díky spolupráci. Právě týmová souhra byla klíčová – a nejlépe ji letos zvládl český tým, který si z Mudness Run 2025 odnesl vítězství.

Na vodních překážkách dohlíželi zkušení čeští instruktoři vojenského plavání, kteří se starali o bezpečnost všech závodníků. Celý den se nesl v uvolněné a přátelské atmosféře, která podtrhla vzájemnou podporu mezi aliančními vojáky. Nechybělo ani tradiční české občerstvení – vojáci si mohli pochutnat na domácích buchtách, tatrancích nebo kofole, což přispělo k pohodové náladě celého dne.

Symbol podpory Ukrajíně

Zvláštní pozornost si zasloužily i medaile, které byly lemovány barvami ukrajinské vlajky. Tím organizátoři vyjádřili symbolickou podporu Ukrajině v probíhajícímu konfliktu a připomněli hodnoty solidarity a jednoty, na nichž je aliance NATO postavena.

Závod, který spojuje

„Mudness Run nám ukazuje, jak důležité je budovat nejen fyzickou připravenost jednotlivce, ale i týmovou soudržnost a schopnost spolupracovat napříč národy,“ uvedl velitel 5. ÚU AČR MN BG Litva major David Izing. „Je to silný nástroj k posílení spolupráce a důvěry mezi jednotkami v rámci aliančního nasazení.“ Závod Mudness Run 2025 opět potvrdil, že je důležitou a oblíbenou součástí zahraničního působení AČR. Rostoucí účast i pozitivní odezva svědčí o tom, že i neformální závod může sehrát důležitou roli v upevňování vztahů a budování silných mezinárodních týmů.

Text: kpt. Jitka Tichá, foto: rtm. R. S.

BAHNA

2025

TŘI DNY SOUPEŘILY SPOJENECKÉ ARMÁDY NATO

Ať už plachtili vzduchem, skákali ve výstroji do chladné vody v Sečské přehradě nebo s ručními zbraněmi mířili na terče, bojovali i za padlé kamarády, kteří zahynuli ve službě Armády České republiky. Červnový mezinárodní závod Airborne Triathlon ve výsadkovém trojboji vzdává hold všem kolegům, kteří se nevrátili ze služby domů. Vítězství si odnesli opět vojáci z pořádajícího 43. výsadkového pluku v Chrudimi a navrch ještě přidali bronz. „Jedná se o jednu z nejtěžších vojenských soutěží svého druhu v Evropě,“ tvrdí zástupce velitele 43. výsadkového pluku v Chrudimi podplukovník Marek Štěpánek.

Za padlé kamarády

Od roku 2007 klání probíhá jako Memoriál Nikolaje Martynova, někdejšího tamního příslušníka, který 3. května před osmnácti lety jako první český voják padl na misi v Afghánistánu. „Nejsme jen vojáci, ale i lidé, které smrt našich kamarádů navždy zasáhla. Výsadkový trojboj nejlépe připomíná naše kolegy a zároveň zdůrazňuje, že služba v Armádě ČR bohužel přináší i tragédie,“ říká podplukovník Marek Štěpánek. Právě zdejší pluk ztratil 8. července 2014 po sebevražedném útoku atentátníka na základně Bagrám čtyři kamarády (rotmistra Jaroslava Lieskovana, četaře Iva Klusáka, desátníky Libora Ligače a Jana Šenkýře, o život přišel i rotmistr David Beneš ze 41. mechanizovaného praporu v Žatci).

Cíl chrudimáků: jediné vítězství

Všech 17 tříčlenných týmů, mezi nimiž byli i Američané, Poláci, Němci a Slováci, si v náročných disciplínách testujících zdatnost sáhlo na fyzické i psychické dno. „Hlavním cílem je upevňování vztahů v komunitě výsadkových jednotek, a to nejen v rámci České

republiky, ale i s týmy ze zahraničí, které rovněž soupeří o co nejlepší výsledek," přibližuje podplukovník Štěpánek. Klání podle něj pomáhá navazovat osobní vztahy napříč armádami. „Snáze pak díky kamarádství vyjednáme třeba účast na zahraničním cvičení," doplňuje s tím, že chrudimští výsadkáři dlouhodobě dosahují ve výcviku i fyzické zdatnosti špičkových výsledků, a proto zdejší pluk cílil jediné na vítězství. Triumfující tým se dokonce umístil ve všech disciplínách na stupních vítězů. „Letošní prvenství nás ale velmi těší, neboť se jednalo o extrémně vyrovnaný boj," dodává zástupce velitele pluku, jehož mottem je „Pot šetří krev“.

VÝSLEDKY MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽE AIRBORNE TRIATHLON

- 1. místo** – 2. komando 43. výsadkového pluku Chrudim,
- 2. místo** – 102. průzkumný prapor Prostějov,
- 3. místo** – 1. komando 43. výsadkového pluku Chrudim

Text: Petr Třešňák, foto: 43. výsadkový pluk

MOTO GYMKHANA S MAJÁKY

V polovině letošního května se na bechyňském letišti konal X. ročník Poháru Vojenské policie v jízdě zručnosti motocyklových jednotek s mezinárodní účastí, kterého se zúčastnilo celkem 43 jezdců, z toho 26 příslušníků Policie ČR, devět příslušníků Vojenské policie, pět příslušníků slovenské Vojenské policie, dva příslušníci Hradní stráže a jeden voják Centra dopravní výchovy AČR ve Vyškově, v kategoriích silniční motocykl (28) a enduro (15).

Soutěžilo se, jak napovídá název článku, v disciplíně Moto Gymkhana, jejíž pravidla vznikla v Japonsku. Ta spočívá v přesném a co nejrychlejším projetí trasy vytyčené obvykle z barevných kuželů. Během jízdy provádí jezdec různé obraty, slalomy, osmičky atp., při kterých se kombinuje hbitost, rychlost, rovnováha a zručnost, práce s plynem a brzdami. Nejlepší jezdci využívají limitních možností stroje. Velmi důležitým prvkem při soutěžích je orientovat se na závodní trati, najít správnou stopu a neztratit se. Vzhledem k relativně malým rychlostem se jedná o velmi bezpečný motoristický sport.

SOUTĚŽ ZVYŠUJE SCHOPNOST ZVLÁDÁNÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ

„Moto Gymkhana je ideálním tréninkovým nástrojem příslušníků služeb dopravní policie a doprovodů, který jim umožní se dokonale sžít se služebním motocyklem, a výrazně tak zvýší aktivní bezpečnost a schopnost zvládání krizových situací během výkonu jejich služby,“ říká ředitel závodu kapitán M. Č. a dodává, že některé z prvků MG, jako např. slalom v pomalé rychlosti, osmička či přesné brzdění, jsou každodenní součástí náročné služby motocyklových jednotek v dopravním provozu. Motorkáři Vojenské policie se v závodě předvedli jako skuteční profesionálové a v obou kategoriích (silniční motocykl a enduro) obsadili stupně vítězů.

Text a foto: Martin Říha

AIR BASE CHALLENGE 2025

FUNKČNÍ TRÉNINK STÍRÁ VĚK, MLADŠÍ ROČNÍKY ALE ZTRÁCEJÍ DECH

Povzbuzování kolegů i soupeřů, rachot kettlebellů a ostrý startovní povel. Na ploše 21. základny taktického letectva „Zvolenská“ se už popáté potkali profesionální vojáci z celé republiky, aby si ve dvou Workout of the Day (WOD) a na kilometrové překážkové dráze prověřili sílu, vytrvalost i chladnou hlavu. Air Base Challenge vznikla v roce 2019 jako lokální experiment. Dnes slouží jako neoficiální mistrovství armády ve funkčním tréninku – a zrcadlo toho, jak na tom vojáci opravdu jsou.

Stejný recept, rostoucí prestiž

Formát závodu se od premiéry prakticky nezměnil: nejprve silové ladění WOD, poté blok silové vytrvalosti a nakonec trať s vysokou stěnou, vodním příkopem či přelézáním tatro. Pořadí určuje součet časů všech tří částí, takže nahrává komplexně připraveným – nikoli specialistům na jedinou disciplínu. Nově se takoví sportovci nazývají „hybridní“.

Dámské pódium: veteránka mezi benjamínky

Největší pozornost letos poutala kategorie žen. Vítězkou se stala studentka Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, která se v rámci oboru Tělesná výchova v ozbrojených složkách připravuje na službu v AČR. Avšak jen o malý kousek za ní doběhla rotmistřyně Vlasta Kozová (42. mpr). Je důležité říci, že mezi nimi byl rozdíl třiceti let věku. Třetí příčku vybojovala poručice Dominika K. (42. mpr). Rozdíl generace mezi první dvojicí byl během závěrečného přeručkování sotva patrný – a právě to je podle organizátorů nejlepší reklama na správně nastavený funkční trénink.

„MFT mi dává jistotu, že i po padesátce zvládnou tempo mladých. A oni zase vidí, že dobrá příprava je víc než datum narození,“ říká rotmistřyně Kozová s úsměvem.

MFT: diplomka, která žije na hřišti

Multi Functional Training (MFT) pronikl do armády z civilních „boxů“ teprve před pár lety.

Dnes už ale jednotlivé útvary – nejviditelnější 42. mechanizovaný prapor, který se na experimentu podílel svými vojáky z první rot – plně využívají především komplexní vícekloubové cviky, které mohou být prováděny s vlastní vahou, olympijskou činkou, medicinbalem, kettlebellem nebo dalšími pomůckami. Pro kompenzaci svalových dysbalancí a zlepšení stability a rovnováhy jsou pak zařazovány také unilaterální cviky a zároveň by se měly zařazovat cviky v různých směrech a rovinách (sagitální, frontální a transversální). Základem tohoto cvičení je diplomová práce nadporučíka Zdeňka Kozy dokončená letos na UJEP.

HPO: slibný koncept, který se teprve rodí

Souběžně se v AČR začíná mluvit o Human Performance Optimization (HPO) – systému, jenž spojuje fyzickou přípravu s výživou, regenerací a psychickou odolností. Na 4. brigádě rychlého nasazení vznikla letos malá pracovní skupina, která zkoumá, jak koncept adaptovat na české podmínky.

Mezigenerační alarm

„Zatímco veteráni dokazují, že dobře vedený trénink stárnutí zpomalí, data z přijímače ukazují opačný trend: fyzická připravenost nově nastupujících vojáků klesá,“ říká nadporučík Koza, který se tohoto závodu zúčastnil opět po šesti letech. Podle interního měření tělovýchovné služby spadla za posledních deset let průměrná silová vytrvalost nováčků o více

než čtyři procenta. Bez systematické společné tělesné přípravy jednotek, například formou MFT – a v budoucnu HPO – hrozí, že rozdíl mezi potřebnou a skutečnou kondicí mladších vojáků poroste. Soutěže podobné čáslavské ale zároveň dokazují, že motivace i know-how existují.

Poděkování, které si zaslouží být slyšet

Organizátoři z 21. zTL Čáslav zvládli už popáté připravit perfektní zázemí. Neméně důležitá byla podpora instruktorů 42. mpr, analytiků z 4. brn a pedagogů FTVS UK, kteří se starali o regulérnost a měření časů. Bez jejich nadšení by Air Base Challenge zůstala jen „lokální srandou“. Díky nim se stala laboratoří, na níž může celá armáda stavět budoucí standard fyzické přípravy.

Text: jd, foto: npor. Zdeněk Koza

VLASOVCI V ČESKÉM KVĚTNOVÉM POVSTÁNÍ

Nasazení vojáků armády generála Vlasova v povstání v Praze v květnu 1945 se prakticky okamžitě stalo ožehavým politickým tématem. V Československu bylo v době komunistického režimu zamlčováno a užíváno k politicky motivované perzekuci. Ovšem ještě i dnes jsou seriózní historici, kteří se zabývají dějinami Vlasovova hnutí, perzekvováni na území Ruské federace. Díky průlomové práci českého exilového historika Stanislava A. Auského *Vojska generála Vlasova v Čechách*, vydané nakladatelstvím Sixty-Eight Publishers Josefa Škvoreckého v Torontu v roce 1980, mohl začít proces vědeckého poznávání tohoto tématu a jeho souvislostí i v české historiografii, který pokračuje dodnes. Vlasovovo hnutí byl největší ruský pokus vzepřít se Stalinově hrůzovládě a jeho kontext sahá až do doby ruské občanské války v letech 1917–1922/23.

Vojáci 1. divize vyrážejí ráno 6. května 1945 z Berouna na pomoc Praze.

Kontext ruské občanské války

Ruská únorová revoluce, jež vypukla dle současného kalendáře 8. března 1917, si kladla za cíl odstranit cara i jeho údajně proněmecké rádce a nahradit autoritářské samoděržaví buď konstituční monarchií, anebo republikou. To jistě mělo pozitivní potenciál Rusko modernizovat a v dlouhodobé perspektivě i posílit. Provádění takových změn v době, kdy země byla ve válce s Německem, Rakousko-Uherskem a Tureckem, ovšem připomíná ono příslovečné přepřahání vozu, taženého koňmi, při jízdě do kopce. Jestliže únorová revoluce znamenala rozkolísání již tak válkou vyčerpané Ruské říše, pak úspěch Leninovy

říjnové kontrarevoluce ze 7. listopadu téhož roku, financované německým císařem, znamenal pro Rusko katastrofu. Nejen že Rusko kvůli Leninovi prohrálo první světovou válku, ale propadlo se do chaosu občanské války. Leninova strana komunistů by za normálních okolností byla zcela marginální sektou vyšinutých extremistů, což si uvědomovali i oni sami. Aby se udrželi u moci i po ukončení finanční podpory od německého císaře a mohli realizovat své představy o uspořádání společnosti a světa, zavedli na územích, která ovládali, nejtvrdší možný policejní režim, spojený se systematickou fyzickou likvidací potenciálně nepřátelských skupin obyvatelstva.

Svět, vyčerpaný světovou válkou, neměl dostatek sil na vyřešení situace v tak velké zemi, kde se zhroutila civilizace. Přestože Lenin hlasitě hovořil o boji proti zahraniční intervenci, největší tíhu bojů proti němu nesli sami obyvatelé Ruského impéria, kteří v občanské válce nakonec podlehli. Miliony těch, kterým hrozila v novém režimu smrt, poté odešly do exilu. Lenin Rusko přetvořil na první novodobý totalitní stát, se všemocnou tajnou policií, snažící se o maximální kontrolu obyvatelstva a informací jak ve veřejném, tak v soukromém prostoru, a disponující vyhlazovacími tábory nejen pro skutečné, ale především i pro jen domnělé odpůrce. Za Stalinovy vlády navíc

Sovětský svaz soustředil všechny své zdroje k dosažení světovlády.

Nepříliš bystrý Adolf Hitler v Německu podlehl iluzi, že komunistické politické metody jsou efektivní. Zavedl vládu všemocné tajné policie, zřídil koncentrační a vyhlazovací tábory a ovšem také vznesl nárok na světovládu. Přes zdánlivě nesmiřitelné rozpory spolu obě totality dokázaly efektivně spolupracovat při likvidaci toho, co shodně považovaly za tak jako tak odsouzené k zániku, tedy normálního, staletí se vyvíjejícího civilizovaného světa s úctou k člověku, pravdě, právu a lidskému životu. Stalin dal v srpnu 1939 Hitlerovi volnou ruku k rozpoutání druhé světové války a rozdělil se s ním o kořist v podobě pobaltských zemí, poloviny Polska a částí Finska a Rumunska.

Po německém útoku na Sovětský svaz v roce 1941 vítali obyvatelé SSSR německé vojáky jako osvoboditele. Je dokumentován paradox, že v německých zajateckých táborech sovětských zajatců, kteří se narodili a celý život prožili v sovětské totalitě, poprvé zažili pocit svobody slova a plurality názorů. Přestože německý režim na okupovaných územích pouze nahradil jednu totalitu jinou, více než milion a čtvrt sovětských občanů zvolilo dobrovolnou službu v nacistické armádě. Pohled z perspektivy životní zkušenosti sovětských občanů, kdy v podstatě každý měl příbuzného či známého postiženého či zavražděného v důsledku sovětské politické perzekuce, umožňuje tuto situaci pochopit.

Východní dobrovolníci

V německé armádě byli dobrovolníci ze zemí Sovětského svazu zpočátku rozptýleni v německých jednotkách jako takzvaní Hilfswillige (Hiwi). Později z nich vznikaly samostatné národní jednotky. Dobrovolníky ruské národnosti, rozptýlené v jednotkách německé armády, nazývala německá propaganda souhrnně Ruská osvobozenecská armáda (ROA), jíž měl velet generál Andrej Andrejevič Vlasov. V obecné češtině se od doby protektorátu chybně označují jako vlasovci také všichni ostatní východní dobrovolníci v německých ozbrojených silách, včetně například baltských a kavkazských národů nebo muslimů z Uralu, kteří s Vlasovem ani s Rusy nechtěli mít nic společného. Navíc v německých ozbrojených silách existovaly kromě ROA i další „armády“ složené z Rusů, například Ruská osvobozenecská lidová armáda (RONA) Bronislawa Kaminského, 1. ruská národní armáda (1. RNA) Borise Alexejeviče Smyslovského, Ruská národní lidová armáda (RNNA) Sergeje Nikitiče Ivanova či Ruský ochranný sbor Michaila Fjodoroviče Skorodumova v Srbsku, nehledě na množství kozáckých jednotek.

Samotný generál Vlasov se snažil přetvořit propagandistickou iluzi ROA na skutečnou armádu s vlastním velením. To dlouho naráželo na odpor německé strany, která ze své perspektivy „rasové nadřazenosti“ nechtěla „ruským podlidem“ dát po předpokládaném vítězství ve válce jakékoliv právo rozhodovat o území Sovětského svazu. Až katastrofální

vývoj na frontách umožnil 14. listopadu 1944 vznik Komitétu pro osvobození národů Ruska (KONR) pod předsednictvím generála Vlasova a současně vznik Ozbrojených sil KONR (VS KONR). Pro Němce šlo o pokus získat nové vojáky z řad zajatců, pro Rusy o šanci, jak se zbraní v ruce přežít blížící se zhroutilí německé třetí říše a získat možnost zúčastnit se osvobození Ruska od komunistů v předpokládané poválečné konfrontaci mezi SSSR a Západem. Vlasov také předpokládal spojení s ostatními ruskými i neruskými národními armádami z obyvatel z území SSSR. Reálné vzájemné vztahy byly ale komplikované, od sympatií až po kategorické odmítání. I z ruských formací se Vlasovovi podřídily pouze RONA, RNNA, Kozácký sbor a Ruský ochranný sbor, ovšem 1. RNA a Kozácký stan nikoliv.

Ve výcvikovém prostoru Münsingen začalo ihned soustředování Rusů z německé armády a organizování 1. divize, jejíž výcvik byl dokončen 10. února 1945. Zorganizována byla také 2. divize ve výcvikovém táboře Heuberg. Její vojáky se již do konce války nepodařilo zcela vystrojit a vyzbrojit. V Münsingenu začalo budování 3. divize. Kozácký sbor byl nasazen na frontě v Jugoslávii a letecké jednotky byly dislokovány v Havlíčkově Brodě. Vojáci VS KONR měli dostat označení vlastní rukávovou nášivkou. Ta však již nebyla zavedena a vojáci používali i nadále nášivky ROA. Od 28. ledna 1945 přestaly Ozbrojené síly KONR podléhat německému vrchnímu velení a staly se samostatnou armádou. Bojeschopná 1. divize byla 13. dubna neúspěšně nasazena proti sovětskému předmostí Erlenhof na Odře a poté se začala stahovat na jih.

Vlasovci v českých zemích

Na území českých zemí vstoupila 1. divize 21. dubna v prostoru Děčínského Sněžníku.

Střední tank T-34 průzkumného oddílu 1. divize přijíždí ráno 6. května 1945 na nynější náměstí Kinských v Praze na Smíchově.

Baterie pěchotních děl 1. pluku 1. divize v Lomnického ulici na Pankráci zasáhla 7. května 1945 do boje o nynější náměstí Hrdinů na Pankráci.

Divize byla již ve stavu vzpoury a zaujala zde kruhovou obranu proti případnému německému pokusu o odzbrojení. Dne 26. dubna vyrazila ve dvou proudech na jih, po osách Teplice – Louny – Rakovník – Zdice a Lovosice – Slaný – Beroun. Do 4. května se soustředila na Berounsku. Na svém postupu radikalizovala náladu obyvatelstva napadáním Němců a několikrát byla také kontaktována českým vojenským odbojem. Na území jižních Čech vstoupily 3. května z Rakouska od Lince také 2. a části budované 3. divize a další ruské jednotky a rozmístily se v okolí Kaplice.

O tom, zda 1. divize vyrazí na pomoc Praze proti Němcům, se na jejím velitelství rozhodovalo 5. května. Jedním z důvodů pro zásah bylo to, že Čechoslováci bojovali v ruské občanské válce na straně Ruska proti komunistům. Následující den, 6. května, 3. pluk divize spolu s povstalcí zablokoval Němci obsazené letiště Ruzyně a 1. a 2. pluk blokovaly postup německé bojové skupiny Wallenstein na soutoku Berounky a Vltavy. V nejtěžší den povstání, 7. května, kdy probíhal nejsilnější německý útok na město, vyřadil 3. pluk letiště Ruzyně z činnosti, 1. a 4. pluk přešly na pravý břeh Vltavy, kde 1. pluk spolu s českými povstalcí

Na rozkaz velitele 1. divize generála Buňačenka zůstal v Praze i po odchodu divize z města 7. května 1945 dělostřelecký oddíl 105mm houfnic majora Gubanova, který až do odpoledne 9. května podporoval povstalce na Zlíchově proti esesákům bojové skupiny Wallenstein.

Tankové stíhače JPz 38 Hetzer protitankového oddílu 1. divize při ústupu 9. května 1945 přes Hořovice. Vlasovci byli oslavováni jako zachránci Prahy.

dobyl Malešice, odkud vytlačil bojovou skupinu generála Reimanna, a spolu s průzkumným oddílem divize zasáhl na Pankráci proti bojové skupině Wallenstein. Postup Němců od jihu po levém břehu Vltavy stále blokoval 2. pluk. Pěší pluky podporoval palbou dělostřelecký pluk z Vidoule. Po odmítnutí pomoci 1. divize Českou národní radou a po zjištění, že Prahu má obsadit Rudá armáda, se divize 7. května večer z města stáhla. Na americkou demarkační čáru dorazila 10. května u Lnář. Do amerického zajetí již vpuštěna nebyla a 11. května upadla do sovětského zajetí. Zajetí zde byl i předseda Komitétu pro osvobození národů Ruska generál Vlasov a velitel 1. divize generál Sergej Kuzmič Buňačenko. Stejný osud čekal i 2. a 3. divizi a další jednotky

v jižních Čechách. V bojích v Praze padlo přibližně sto vlasovců, dalších přibližně dvě stě těžce raněných zavraždili v pražských nemocnicích příslušníci Rudé armády.

Epilog

V roce 1993 se v Praze na Klárově před pomníkem Marie Charouzkové, zavražděné v srpnu 1968 sovětskými okupanty, poklonil prezident Ruské federace Boris Jelcin. V květnu 1945 vojáci Buňačenkovy 1. divize zachránili životy tisíců Pražanů ohrožených německým útokem. Tyto dva činy zůstávají z morálního hlediska už navždy tím největším, co Rusové ve dvacátém století v českých zemích vykonali.

7-8|2025

dukla**sport**

PRIMÁTOR KY V REŽII DUKLY

BIKER ONDŘEJ CINK VYHRÁL POPRVÉ
V KARIÉŘE ZÁVOD SVĚTOVÉHO POHÁRU

112. PRIMÁTORKY:

OSMA DUKLY OPĚT KRALOVALA, NA SKIFU BYL NEJRYCHLEJŠÍ ZIMA

Pražská Dukla opět potvrdila svou dominanci, když zvítězila v hlavním závodě osmivесlic na 112. ročníku Primátorek. Dukelský A-tým (Dalibor Neděla, Jakub Podrazil, Martin Ježek, Jan Čížek, Vít Baldinus, Miroslav Vokálek, Jan Fleissner, Jan Zindulka a kormidelnice Monika Perglerová) si připsal 43. triumf.

Skvěle se prezentoval i B-tým Armádního sportovního centra (Tadeáš Macháček, Tomáš Šišma, Alex Novák, Hynek Lambl, František Novotný, Martin Slavík, Matěj Smejkal, Martin Čihák a kormidelnice Zuzana Vabroušková), který obsadil druhé místo. V cíli o tři desetiny předstihl posádku univerzity Northeastern z Bostonu, jež byla považována za hlavního rivala Dukly v souboji o prvenství.

Oproti předešlým ročníkům se z hlediska vítěze rozhodně nejednalo o jednoznačnou záležitost, závod byl mimořádně vyrovnaný až do finišu. Dukláci skvěle dokázali využít zkušeností z projetí ošidné zatáčky pod vysehradskou skálou. Kormidelnice si v ní vedly vskutku náramně. Zuzana Vabroušková (B tým) svým „utaženým“ manévrem nadchla, Monika Perglerová zase prokázala přehled, aby nedošlo ke zbytečné kolizi s lodí z USA, která se té duklácké v zákrutě nebezpečně přibližovala, a hrozil kontakt.

Elitní posádka poté zrychlovala a svůj náskok ve finiši kontrolovala. V cíli činil její náskok před B-týmem přes dvě vteřiny. Druhé místo se snažil ukořistit Boston, ale mladíci z ASC

svou pozici o tři desetiny uhájili. Premiérovou koupel ve Vltavě tak okusili nováčci v lodi – Zindulka, Ježek, Vokálek a Perglerová.

„Musím vyseknout poklonu naší mladší posádce, drželi se krásně a zodpovědně od samého začátku. Věděli jsme, že tam musí být i zdravý respekt před Bostonem. Pro diváky se určitě jednalo o skvělý zážitek, krásně jsme si zazávodili. Nebylo to jasné jako v letech předchozích, byla tam kvalita. Proto nás tohle vítězství těší dvojnásob,“ pronesl Jakub Podrazil, nejzkušenější člen áčkové posádky. „Stálo nás to docela dost sil, ale pomohla nám poctivá příprava. Nic jsme nepodcenili. To byl základ úspěchu. Navíc jsme měli v lodi zkušenou kormidelnici, což také pomohlo,“ doplnil triatletický veslař pražské Dukly.

I Perglerová byla zákonitě šťastná. „Poprvé jsem slavila vítězství v hlavním závodě. Moc si to užívám. Mladí kluci z Dukly mě moc překvapili. Jeli úžasně, přesně takhle mají vypadat Primátorky,“ rozplývala se.

Dukla se zviditelnila i v závodě skifařů. V něm zvítězil Filip Zima o šest vteřin před zkušenějším Janem Potůčkem. „Zvládl jsem to dobře. Šlo jen o to si uvědomit, že na to ve druhé půlce trati mám. Bylo to těžší, než jsem čekal. Musel jsem to tam pořádně ládovat. První místo je hezké, ale raději bych seděl s týmem v osmivесlicích,“ nezastíral v cíli notně zadýchaný Zima.

Primátorky letos nabídly nejen napínavý souboj elitních veslařů. Oživením regaty byl start „prezidentské“ posádky, v níž se objevil i olympijský vítěz a současný šéf světové federace World Rowing Jean-Christophe Rolland. Celkově se 112. ročník Primátorek nesl v duchu tradice, kvality a mezinárodní konkurence, která přispěla k vysoké úrovni.

STROK NEDĚLA SI OSLAVY UŽÍVAL...

Vítězství si užíval plnými doušky. Potřetí v kariéře Dalibor Neděla vyhrál v osmce slavné Primátorky. Zároveň také přiznal, že letos byla posádka elitní duklácké lodi pod mnohem větším tlakem. Obstát musela před „rezervním“ béčkem a hlavně před univerzitním vyzyvatelem z Bostonu. „Soupeři byli letos kvalitní, hlavně bych chtěl vyzdvihnout naši druhou osmiveslici, která urvala skvělé druhé místo,“ poznamenal s pokorou pětadvacetiletý strok (háček).

Závod nabral grády v zatáčce pod vyšehradskou skálou. Jak jste viděl jeden z klíčových momentů?

Kluci v béčkové lodi měli od trenéra instrukce jet s námi co možná nejdéle. Od startu to napálili. Já ale ve své pozici kormidlo tolik nesleduji. Průjezd zatáčkou jsem viděl až ze záznamu. Ocenil bych práci naší kormidelnice Moniky Perglerové. Nastudovala si jízdu Bostonu z rozjížděky a nepustila je k výhodnému najetí. Tím tam nechala více místa naší druhé posádce, která toho díky Zuzce Vabrouškové využila. Všechno to byla taktika. Každopádně zafungovala.

Vaše vesla se s těmi bostonskými přibližovala. Nehrozil kontakt? Byl jste v tomto okamžiku klidný?

Byli jsme opravdu blízko. Dali jsme si pokyn, že jim nezastavíme, i kdybychom měli zlomit

vesla. Trochu nervózní jsem z toho byl, ale z rytmu mě to naštěstí nevykolejilo.

Jeli jste tempo podle plánu?

V sobotu Boston semifinále hodně napálil. Měli opravdu rychlý start. Věděli jsme, že nám stoupá rychlost až po zatáčce, takže jsme si úsek před ní museli pohlídat, aby nám neujeli. Pak jsme nastoupili takzvané „na síňu“ a mířili za vítězstvím.

Co si má laik představit pod pojmem „na síňu“?

V jednom z tréninků zaskakoval za Vítka Baldinuse, který měl zkoušku na vysoké škole, Ondra Synek, veslařská legenda. Když jsme s ním projížděli zmíněnou zatáčku, řekl si k tomu své. Zkušenosti má obrovské a nám notně pomohly. Monika pak v závodech zavelela „na síňu“, což znamenalo nástup ze všech sil. Ze 38 záběrů za minutu jsme přešli na čtyřicet. Byl to pěkný hukot.

Usednout do lodi s Ondřejem Synkem se nestává každý den. Užíval jste si to?

Ondra je borec. Samotného mě překvapilo, jak byl v lodi znát. Má ohromný cit pro vodu, i tím nám ukázal, jak se má správně veslovat.

Kdy jste nabyl přesvědčení, že vám vítězství neunikne?

Až za mostem. Nebyl jsem si úplně jistý, jestli Boston nepošetřil síly. I nám už ve finiši trochu docházely, bylo to vskutku vyhocené.

Příští ročník by měl být ještě kvalitnější. Vítáte další konkurenci?

Primátorky budou z diváckého hlediska atraktivnější, o tom žádná. Závodník to má trochu jinak. Jedná se o náročný program. Před týdnem jsme se vrátili z mistrovství Evropy a bez odpočinku se museli připravovat na osmě. Únava se stupňovala. Já konkrétně jsem si ji přenesl i do tohoto víkendu. Nejsme specialisté jako Boston, potřebovali bychom více času na odpočinek. Ale je vidět, že si s tím umíme poradit.

Jak jste si užil koupel nováčků ve Vltavě? Poprvé ji podstoupili Jan Zindulka, Martin Ježek, Miroslav Vokálek a Monika Perglerová...

(směje se) Mně osobně by se tam letos moc nechtělo. Na můj vkus je řeka moc studená, ale všichni říkali, že to bylo v pohodě. Výhra v roli nováčka je vždycky něco speciálního a hlavně krásného. Všichni chtějí ukázat, že do duklácké osmy patří, touží pokračovat v úspěšné tradici, za vítězstvím jdou ze všech sil.

SPORTOVCI ASC DUKLA OCENĚNI ZA VÝKONY V ZIMNÍ SEZONĚ, Z MS ČI ME PŘIVEZLI DVANÁCT MEDAILÍ!

V Praze na Valech došlo 5. června k ocenění sportovců Armádního centra Dukla za výkony v průběhu zimní závodní sezony 2024/25. Děkonné listy za výbornou reprezentaci na vrcholných mezinárodních akcích předával úspěšným sportovcům a jejich trenérům první náměstek ministryně obrany České republiky František Šulc.

Svou výjimečnost potvrdila především sněhová obojživelnice Ester Ledecká, která jako první člověk v historii dokázala získat medaili na dvou různých světových šampionátech pořádaných mezinárodní federací FIS. Na únorovém MS v alpském lyžování v Saalbachu si vyjela bronz ve sjezdu, o měsíc později

získala zlato a stříbro v paralelních závodech na snowboardu.

Dukláci se blýskli i v dalších odvětvích. Konkrétně ve sportovní střelbě, atletice či veslování na trenažéru. Velký výkonnostní posun zaznamenali také běžci na lyžích. Celková bilance v rámci soutěží typu mistrovství světa či Evropy čítá čtyři zlaté, šest stříbrných a dvě bronzové medaile, tedy dvanáct cenných kovů. Je na místě rovněž zmínit úspěchy v závodech Světového poháru, kterých byla celá řada.

„Příští sezona bude pro některé z vás výjimečná. Zimní olympijské hry v Miláně a Cortině d'Ampezzo budou vrcholem čtyřletého cyklu.

Těší mě, že i mezi „dukláky“ máme svá želízka v ohni,” pronesl ve svém projevu Šulc. Zároveň pak vyjádřil ASC podporu do dalších let. „Všichni zde přítomní potvrzujete, že Dukla má nejen prvotřídní sportovce, ale také skvělé trenéry a kvalitní zázemí. I to je pro nás velmi silný argument, aby podpora vrcholového sportu zůstala i nadále jednou z priorit našeho resortu. S obdivem k vaší práci vám předávám děkonné listy paní ministryně Jany Černochové. Všichni tak, jak zde stojíte, si je zasloužíte,” poznamenal s hrdostí.

Za sportovce pronesla děkonnou řeč běžkyně na lyžích Barbora Havlíčková. „Díky podpoře Ministerstva obrany můžeme každý den naplno pracovat na své výkonnosti, reprezentovat Českou republiku a rozvíjet hodnoty, které s vámi sdílíme. Tedy disciplínu, odpovědnost, respekt, pokoru, týmovost a službu vyššímu cíli. Hluboce si toho vážíme.“

Mezi čestnými hosty nescházel Ondřej Šebek, předseda Národní sportovní agentury. Ve svém projevu vyzdvihl význam Dukly na mezinárodní scéně. „Při reprezentaci naší země odvádíte skvělou práci, za to vám děkuji. Zároveň chci poděkovat Armádě ČR za její nezastupitelnou roli týkající se přípravy a vytvoření zázemí pro sportovce. Těm pak přeji co nejzdařilejší přípravu na nadcházející olympijské hry.“

Příjemné setkání završilo vyznamenání pro Pavla Bence, ředitele ASC Dukla, který převzal medaili Za službu v ozbrojených silách České republiky I. stupně.

Ondřej Šebek v debatě s Pavlem Bencem

LEDECKÁ JE POSEDMÉ KRÁLOVNOU BÍLÉ STOPY, V POČTU VÍTĚZSTVÍ DOROVNALA REKORD NEUMANNOVÉ

Podle očekávání. Sněhová obojživelnice Ester Ledecká získala ocenění pro Krále bílé stopy za rok 2025. Tradiční anketu Svazu lyžařů ČR opanovala hvězda Armádního sportovního centra Dukla posedmé, čímž v počtu vítězství dorovnala běžkyni na lyžích Kateřinu Neumannovou.

Třicetiletá Ledecká získala v uplynulé sezóně medaile na světových šampionátech ve snowboardingu i alpském lyžování, čímž se v soutěžích pořádaných Mezinárodní federací FIS postarala o naprostý unikát. Na prknech si vyjela zlato v paralelním obřím slalomu, stříbro ve slalomu a na lyžích přidala bronz ve sjezdu. Na pódiu vystoupila v obou sportech i ve Světovém poháru. Druhý v anketě skončil alpský lyžař Jan Zabystřan a třetí běžkyně na lyžích Kateřina Janatová, jež má za sebou v barvách liberecké Dukly rovněž parádní sezonu. Vždyť ve Světovém poháru vybojovala v celkovém hodnocení výborné 6. místo.

Vyhlášení na slavnostním večeru v Radlické Kulturní Sportovně se Ledecká nezúčastnila kvůli přípravnému kempu v zahraničí, do sálu však poslala srdečný vzkaz. „Vím, že je ocenění Krále bílé stopy jen anketa, neměří se na setiny vteřin nebo počet salt ve vzduchu, i tak bych ale ráda poděkovala všem těm, kteří pro mě hlasovali. Vážím si toho,“ uvedla.

Neumannová ke skutečnosti, že ji Ledecká v počtu prvenství Krále bílé stopy dorovnala, poznamenala. „Samozřejmě mi dělá radost, že se Ester daří prosazovat se na světových soutěžích. Vůbec mi nevadí, že se na mě dotáhla. Přeji jí to a myslím, že to nemusí být její poslední korunka,“ podělila se o své dojmy olympijská šampionka z Turína 2006.

„Kateřině se omlouvám, že se s ní tlačím na trůnu. Přeji jí hodně zdraví a lásky,“ okomentovala s úsměvem dělu v historických tabulkách Ester Ledecká.

Zároveň musela mít radost i z ocenění svých lyžařských koučů Tomáše Banka a Franze Gampera. Vyhlášení byli rovněž závodníci v jednotlivých sportovních sekcích. Z Dukly byli oceněni sdruženář Jan Vytrval, skokanka na lyžích Anežka Indráčková a již zmíněná Ester Ledecká (alpské disciplíny a snowboarding) a Kateřina Janatová (běh na lyžích).

Do síně slávy českého lyžování byli uvedeni trenéři Stanislav Frühauf a Petr Záhrobský starší.

VOZP

**VOJENSKÁ
ZDRAVOTNÍ
POJIŠŤOVNA**

Král bílé stopy 2025:

1. Ester Ledecká, 2. Jan Zabystřan,
3. Kateřina Janatová

Trenér roku:

Tomáš Bank a Franz Gamper

Junior roku:

Matyáš Kroupa

Sín slávy:

Stanislav Frühauf, Petr Záhrobský st.

Jednotlivé disciplíny:

alpské disciplíny – Ester Ledecká

běh na lyžích – Kateřina Janatová

freestyle lyžování – Matyáš Kroupa

severská kombinace – Jan Vytrval

skok na lyžích – Anežka Indráčková

snowboarding – Ester Ledecká

travní lyžování – Eliška Rejchrtová

paralyžař – Simona Bubeníčková
s trasérem Davidem Šrůtkem

Text: Pavel Král, Svaz lyžařů ČR / Jan Kasl

PŘEKÁŽKÁŘKA JÍCHOVÁ PO OPERACI KOLENE UŽ POSILUJE, ALE TAKÉ ČTE A MALUJE!

V den, kdy si měla připsat první letošní start v Diamantové lize v Rabatu a letět po dráze vedle famózní Nizozemky Femke Bolové, ležela na sále. V Lékařském domě jí ortoped Petr Krejčí ml. operoval poraněné koleno. Za hodinu bylo po všem. Nikoleta Jíchová, jež patří k obrovským nadějím české atletiky, se znovu ocitla na startu. Na startu mnohem těžší disciplíny, než je čtyřstovka překážek, na niž se specializuje. Přetržený přední zkřížený vaz, i ten kolaterální a sešitý meniskus si vyžádají několikaměsíční péči, do níž bude nutné zařadit komplexní formu rehabilitačních cvičení. „Ráda bych byla optimistická a pozitivní jako vždycky, ale je to teď těžké období. Prvotní diagnóza pro mě byla opravdu velkým šokem, psychicky jsem to těžko zpracovávala. Týden jsem brečela. Teď se všechno postupně zlepšuje. Chci se vrátit ve stoprocentním stavu,“ říká s odhodláním po obtížném zákroku čtyřia dvacetiletá hvězda Armádního sportovního centra Dukla.

Nikde nebylo pořádně prezentováno, jak se vše seběhlo...

V tréninku jsem byla blízko překážce a druhou nohou ji srazila. Rozhodilo mě to a zároveň vyrotovalo. Dopadla jsem trochu do boku, došlápla ve špatné pozici. Měla jsem to celé natočené na video. Pan doktor říkal, že takovýto mechanismus úrazu ještě neviděl. V péči má především fotbalisty, kteří si zpravidla koleno otočí v šíleném úhlu, což se v mém případě nestalo.

Prý jste trénink chtěla dokončit?

Byla jsem rozcvičená, zahřátá. Bolest jsem příliš necítila. Vůbec jsem netušila, že by to mohlo být nějak vážné. Zuzka Hejnová (*trenérka – pozn.*) mě naštěstí zastavila. Po ledování koleno zatuhlo, něco bylo špatně.

Operace proběhla bez komplikací?

Ano. Pan doktor říkal, že vše proběhlo tak, jak mělo. O stavu kolena mě podrobně informoval.

Jak se cítíte nyní?

Na otoku jsem už hodně zamakala, koleno velikostně vypadá podobně jako to druhé. Mám vylopané strupy, vytažené stehy. Je to mnohem radostnější pohled.

Sezona je pryč. Asi není kam pospíchat?

Nic se nesmí uspěchat. Snažím se dodržovat určitou rutinu, my atleti to tak máme. Jsme na ní vlastně závislí. Vstaneme, po snídani jedeme na trénink, pak následuje fyzio... Tohle všechno v prvních dnech po operaci odpadlo. Skutečnost, že nemůžu nic dělat, jsem zprvu nezvládala uchopit. Cítila jsem se fakt hrozně.

Co nyní?

Už je to lepší. Po ránu si lehce zacvičím. Někdy vyrazím i na Julisku do posilovny. Piluju hlavně vršek i druhou nohu. A také poctivě rehabilituju. Jen s dopravou je to komplikovanější.

Povídejte...

Chodím o berlích, nemůžu řídit. Musím mít s sebou šoféra, což je v dnešní době záležitost poměrně luxusní. Zpravidla mě na Duklu vozí Ruda Černý (*bývalý elitní kouč atletů – pozn.*) nebo máma. Střídá se to různě. Moc mi pomáhají.

Vaši trenérku Zuzanu Hejnovou také trápila zranění, například prasklá zánártní kůstka. Povzbuzuje vás ve smyslu, že bude líp?

Je velmi pozitivní. Ví, že se z toho určitě dostanu. S návraty na dráhu má bohaté zkušenosti. Určitě nebudeme nikam pospíchat, vlastně není ani kam. Letos už nestihnou vůbec nic. Pojme to opatrně. I tak máme v plánu spoustu objemů. Naplaveme, najezdíme na kole. Už se nemůžu dočkat.

Máte vypracovaný podrobný rehabilitační plán?

Záleží na spoustě faktorů, musím projít různými testy. Začneme pomalu, v nejbližší době bych se ale už měla dostat do bazény, pak přijde kolo či nadlehčovací běhátko. Postupně se chci dostávat do větších a větších zátěží. Na podzim snad budu fit.

Přišla jste o několik skvělých mítinků, sledujete je nyní alespoň u obrazovky?

Zpočátku to nebylo jednoduché. Jako když vám sypou sůl do rány. Měla jsem domluvený Rabat, Řím, Hengelo, pozitivně vypadalo i Oslo. Těžko jsem to kousala, teď už s tím problémem nemám.

Byla jste zvyklá na enormní vytížení. Nyní musíte se zátěží opatrně, volného času je více. Jak s ním nakládáte?

Opravdu se cítím fyzicky nevybouřená, trénink je podstatně kratší a jednodušší. Pomáhá mi čtení knih, nedávno jsem si koupila tři nové, všechny s motivační tematikou. Mají působit uklidňujícím dojmem a pozitivně. A také maluju.

Neříkejte...

Kamarádi to o mně už vědí, mám od nich spoustu pláten i barev. Je to nádhera. Úplně vypnu, krásně se odreaguju.

Jste v tomto oboru vyhraněná?

Ne, ne. Maluju, co mě napadne.

Text: Pavel Král, foto: ASC Dukla

ŠAMPIONÁT DESETIBOJAŘŮ OVLÁDL KOPECKÝ

Kompletní stupně vítězů obsadili atleti ASC Dukla na domácím šampionátu v desetiboji, který se uskutečnil v Benešově. Své třetí zlato vybojoval Ondřej Kopecký, který nasbíral jako jediný přes osm tisíc bodů, konkrétně 8057. Za ním skončil s 7964 body Vilém Stráský a bronz vybojoval za 7683 bodů Adam Havlíček.

Kopecký vedl již po prvním dnu, ale ten druhý se se Stráským na čele pořadí střídali, nakonec byl úspěšnější Kopecký. Pro oba se jednalo o závod velmi důležitý směrem k postavení ve světovém rankingu. Havlíček měl pro změnu v hledáčku metu 7650 bodů, jež by mu zajistila účast na mistrovství Evropy do 22 let v norském Bergenu, a to se mu povedlo.

Na stovce pod jedenáct vteřin stlačil svůj čas Vilém Stráský (10,98), v dálkařském sektoru se blýskl další z favoritů Kopecký, když dolétl na 756 centimetrů. Kopecký zaznamenal nejhodnotnější výkon i v koulařském kruhu, kde bral solidní body za 14,32, jen o něco kratší pokus 14,21 zapsal Stráský. Parádním osobákem 48,15 se blýskl na závěr prvního dne na čtvrtce Stráský.

V neděli vyhrál Stráský 110 m překážek časem 14,21, Kopecký kontroval v disku výkonem 46,88 metru. Tyč zase vyšla nejlépe Stráskému, jenž zdolal 490 cm. V oštěpu dominoval Havlíček, který své nářadí poslal do vzdálenosti 61,27 metru. V závěrečném běhu na 1500 metrů doběhl Kopecký druhý, ale byl o 13 vteřin rychlejší než Stráský, a to mu stačilo k jasnému prvenství.

„Já hodnotím závod hlavně z psychické stránky, bylo to hrozně těžké. Některé disciplíny nevyšly, 1500 metrů jsem zvládl nad očekávání, a to je pro mě pozitivní pohled do budoucnosti. Nejbližší desetiboj mě čeká v Talence za tři týdny a budu se snažit nominovat se na MS. Medaile mě určitě těší, ale pro mě byl nejtěžší úkol zvládnout to hlavou a zjistit, zda to funguje... A funguje,“ řekl Ondřej Kopecký.

Text: Jaroslav Cícha, foto: CPA

VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR, s.p.

BIKER CINK VYBOJOVAL VE 34 LETECH PRVNÍ VÍTĚZSTVÍ VE SVĚTOVÉM POHÁRU!

Ve čtyřiatřiceti letech se dočkal prvního triumfu v závodě Světovém poháru biker ASC Dukla Ondřej Cink. V rakouském Leogangu navázal po deseti letech na Jaroslava Kulhavého a v elitní kategorii mužů po dlouhé sólové jízdě zvítězil o 18 sekund před Švýcarem Mathiasem Flückigerem.

Cink, kterého v posledních letech trápily zdravotní potíže, se prosadil na stupně vítězů ve Světovém poháru po dvouleté přestávce. Předloni byl právě v Leogangu třetí. Jeho nejlepším výsledkem dosud bylo druhé místo.

„Mám obrovskou radost, na tohle jsem čekal hrozně dlouho. Mockerát jsem byl druhý,“ řekl v televizním rozhovoru Cink. „Tohle místo mám opravdu rád. Tady za kopcem v Saalfeldenu jsem se stal mistrem světa do 23 let. Pak jsem tu byl často na pódiu. Už jsem měl za to, že moje kariéra je u konce, protože jsem tu jeden z nejstarších,“ pokračoval.

„Zdejší trať mi sedí, ale dnešní podmínky mi nevyhovovaly. Bylo bláto a klouzalo to. Nevím, co se přihodilo. Povedlo se. Je to úžasné,“ přidal Cink, jenž se v průběžném pořadí SP posunul na sedmé místo. I když startoval až ze třetí řady, tak se rychle dokázal dostat na čelo

závodu. „Konečně se mi povedl start. Věděl jsem, že musím být od prvního kola vepředu, protože kluci za mnou jsou rychlejší ve sjezdu. Držel jsem se svojí taktiky a vyšlo to dokonale. Dvě kola před koncem na mě přišla krize. Ale

když jsem viděl ten odstup, dal jsem do toho v posledním okruhu a posledním stoupání všechno,“ český jezdec.

Text: Jaroslav Čícha, foto: Filip Bezděk

VODNÍ SLALOMÁŘI ZÁŘILI MEZI ELITOU

Skvěle si počínali v úvodních dvou dílech Světového poháru vodní slalomáři Dukly. Získali v nich pět medailí!

SP v Seu d'Urgell

Ve španělském Seu d'Urgell si Martina Satková vyjela na kánoí bronz. Dařilo se jí už v kvalifikaci, z níž postoupila třetím nejrychlejším časem. Finále jí tolik nesesedlo, ale oproti čtvrté Tereze Kneblové ho zajela čistě. V cíli měla na svou oddílovou parťáčku, jež si připsala dvě trestné vteřiny, náskok pouhých 19 setin. Pořadí už v tu chvíli jasně vévodila australská hvězda Jessica Foxová. I s jedním trestným dotekem nadělila největším konkurentkám přes čtyři vteřiny.

„Viděla jsem její jízdu, znala jsem i ten čas. Ve finále je ale nervozita standardně velká. Dala jsem do toho všechno,“ poznamenala Satková v nahrávce pro média.

Česká reprezentantka musela na potvrzení cenného kovu čekat až do poslední jízdy, kdy se na trať vydala vítězka kvalifikace Zuzana Panková. Vodní slalomářku ze Slovenska však před nájezdem do branky č. 12 unesl proud, přišla velká časová ztráta a Satková se mohla radovat z velkého úspěchu. Vyrovnala tak své

kariérní maximum, bronz v elitním seriálu získala už počtvrté. Tereza Knebllová si vše vynahradila v kayakcrossu, když ve finále nestačila pouze na Angele Hugovou z Francie.

SP v Pau

Kayakcross, nejnovější disciplína vodního slalomu, se pomalu ale jistě stává velmi silnou disciplínou závodníků armádního klubu Dukla. Při Světovém poháru ve francouzském Pau byli vidět jak v individuální časovce, tak ve vyřazovacích bojích.

V jízdě na čas se z triumfu radoval Jakub Krejčí, který zvítězil o 10 setin před Samem Leaveyem z Velké Británie, krásný bronz pak získal Matyáš Novák. Ženy sice na pódium nedosáhly, ale s přehledem se kvalifikovaly do vyřazovací části. Tereza Knebllová z deváté a Olga Samková ze třinácté pozice.

Krejčí se díky prvenství řadil k velkým favoritům. Jenže jeho naděje pohasly už ve čtvrtfinále, podobně to bylo u Knebllové.

Skvěle si naopak vedli Novák se Samkovou. Od osmifinále oba předváděli úžasné jízdy a zajistili si účast v bojích o medaile. Samková měla i trochu štěstí, když v semifinále chybovala při eskymáckém obratu, dvě její soupeřky

se však dopustily přestupků dříve, a tak se teprve devatenáctiletá česká reprezentantka mohla radovat z postupu.

Ve finále bohužel nezvládla manévr v brance číslo dvě, tyč při objíždce odhodila rukou, rozhodčí jí diskvalifikovali, což v konečném účtování znamenalo nepopulární 4. místo.

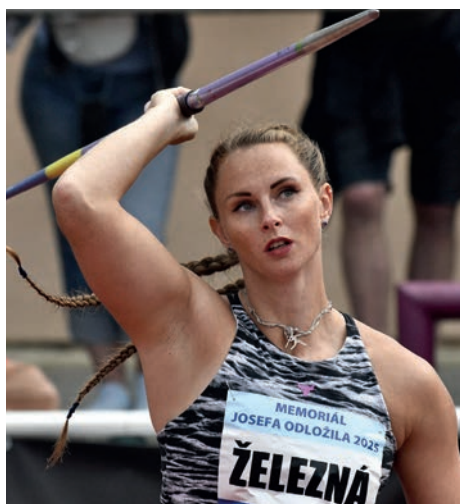
Dvacetiletý Novák však zazářil. V dramatickém finále, v němž nebyla nouze o urputné souboje, si dopádl pro nádherné stříbro.

Text: jc, pk, foto: Kanoe.cz

Martina Satková

ODLOŽILŮV MEMORIÁL: NA PÓDIU OŠTĚPAŘKA ŽELEZNÁ A DÁLKAŘ JUŠKA

32. ročník Memoriálu Josefa Odložila přinesl na Julisce v první červnové pondělí řadu kvalitních výkonů. Hlavní disciplínu, běh na 1500 metrů, opanoval Maročan Elhassane Mudžáhíd v čase 3:36,02. Z atletů ASC Dukla vystoupili na pódium dálkař Radek Juška a oštěpařka Andrea Železná. Oba obsadili na bronzovém mítinku Kontinentální tour třetí místa. O změnu rekordního zápisu populárního podniku se postaral Brit Seamus Derbyshire, jenž čtyřstovku překážek zaběhl za 48,47 sekundy. Z tabulek tak vymazal svého krajana Davida Greena, jehož vousatý čas z roku 2009 překonal o 15 setin! Z vyrovnaného juniorského národního rekordu se radoval třetí v cíli Michal Rada (49,30). Na patnáctistovce se totéž povedlo Filipu Toulvi

(3:39,14). Z českých reprezentantů ovládli memoriálové disciplíny podle očekávání výškařka Michaela Hrubá (190 centimetrů) a tyčkařka Amálie Švábíková za výkon 473 cm.

V dálce dolétl nejdále Carey McLeod z Jamajky. Před hlavní tribunou předvedl fanouškům hned dva skoky za osmimetrovou hranici. Ten nejdelší zaznamenal ve čtvrté sérii (823 cm). Český rekordman Radek Juška si připsal výkon 784 centimetrů, až šestý byl obhájce loňského prvenství Petr Meindlschmid (760). Soutěž oštěpařek ovládla posledním pokusem Němka Kathrin Walterová výkonem 58,49 metru. Dukačka Andrea Železná, manželka světového rekordmana a trojnásobného olympijského vítěze Jana Železného (na Julisce závod sledoval i se svým hvězdným indickým svěřencem Níradžem Čoprou), poslala 600gramové náčiní už v první sérii do vzdálenosti 56,94, což nakonec stačilo na 3. místo. Druhou pozici v Memoriálu Dany Zátokové obsadila teprve sedmnáctiletá Číňanka Ziyi Yan. Za svým velehodem z března (64,83) však na Julisce výrazně zaostala (57,80). Do finále stovky se dokázal probíjet Ondřej Macík, na specialisty však neměl nárok. Cílem proběhl osmý v čase 10,60 sekundy.

Na hladké čtvrtce se představil Patrik Šorm. Čas 47,11 sekundy byl sice jeho nejlepším v sezoně, ale na nejlepší zdaleka nestačil (8.). Mezi ženami doběhla na trati 800 metrů Kimberley Ficenec čtvrtá (2:03,50 minuty).

V předprogramu v rámci Dukla mítinku se blýskl Tomáš Němec, když dvoustovku prolétl za 20,75 skundy, čímž jen o 23 setin zaostal za svým osobním rekordem.

MUŽI:

100 m (vítr -0,9 m/s): 1. Mena (Kuba) 10,10, 2. Wdowiak (Pol.) 10,21, 3. Ogunlewe (Nig.) 20,29...8. **Macík** (ČR) 10,60

400 m: 1. Jones (Barb.) 45,62, 2. D. Borlée (Belg.) 45,73, 3. Biron (Fr.) 45,80, 4. Krsek 46,25...6. Ščibrání 46,49, 8. **Šorm** (všichni ČR) 47,11

1500 m: 1. Mudžáhíd (Mar.) 3:36,02, 2. Ajúní (Tun.) 3:36,97, 3. Teki (Et.) 3:37,26...10. Toul 3:39,14, 11. Dudycha (oba ČR) 3:42,48

110 m př. (-0,6 m/s): 1. Lararaudeuse (Mauricius) 13,50, 2. Sevler (Tur.) 13,87, 3. Sesay (Niz.) 13,89, 4. Štefko 13,97...6. Kolomazník (oba ČR) 14,06

400 m př.: 1. Derbyshire 48,47, 2. Faulds (oba Brit.) 49,13, 3. Rada (ČR) 49,30

Tyč: 1. Waters (USA) 562, 2. Ščerba 552, 3. Sedláček (oba ČR) 540

Dálka: 1. McLeod (Jam.) 823, 2. Chahboun (It.) 789, 3. **Juška** 784...6. **Meindlschmid** (oba ČR) 760

Koule: 1. Bukowiecki (Pol.) 21,07, 2. Staněk (ČR) 19,86, 3. Arnaudov (Portug.) 19,77...7. Procházka (ČR) 18,33

Oštěp: 1. Novac (Rum.) 80,25, 2. Smit (JAR) 79,67, 3. Čakšs (Lot.) 77,61, 4. Konečný 75,57, 5. Florian (oba ČR) 74,89

ŽENY:

200 m (-0,6 m/s): 1. Lindahlová (Švéd.) 23,29, 2. Fotopuluová (Kypr) 23,44, 3. Haaseová (Něm.) 23,70...5. Šplechnová 24,32, 6. N. Bendová (obě ČR) 24,42

800 m: 1. Hadžíová (Mar.) 2:01,04, 2. Vancardová (Švýc.) 2:01,50, 3. Dumasová (Fr.) 2:01,83, 4. **Ficenec** 2:03,50, 6. Fusková (obě ČR) 2:06,17

100 m př. (-1,2 m/s): 1. Tjin-A-Limová (Niz.) 12,99, 2. Glojnarčičová (Slovin.) 13,12, 3. Majewská (Pol.) 13,17, 4. Jiranová (ČR) 13,39

400 m př.: 1. Belleová (Barb.) 55,10, 2. Mátóová (Mad) 56,40, 3. Morgensternová (Něm.) 56,63, 4. E. Bendová (ČR) 56,69, 5. Cymbálová 56,83, 6. Veselá (všechny ČR) 57,36

Výška: 1. Hrubá (ČR) 190, 2. Čumačenkova (Ukr.) 182, 3. Krejčířková (ČR) 182

Tyč: 1. Amálie Švábíková (ČR) 473, 2. Gruberová (Rak.) 410, 3. Kručilová (ČR) 410

Oštěp: 1. Walterová (Něm.) 58,49, 2. Yan (Čína) 57,80, 3. **Železná** 56,94...5. **Pišová** (obě ČR) 55,80

Text: Pavel Král, foto: CPA

STŘELEC KOSEK MÁ ARMÁDU V KRVÍ, SNÍ O PARALYMPIJSKÉM FINÁLE

Řadí se mezi výjimečné. Osud mu nachystal těžkou zkoušku, on v ní ale obstál. Leckdo by po vážném úrazu, který přišel před deseti lety, rezignoval. Ne však Jakub Kosek. Bývalý velitel týmu průzkumníků potápěčů žije plnohodnotně i na vozíku a do toho výborně střelí. Bývalý voják, jenž v současnosti pracuje jako operátor podvěsných zařízení a pomáhá také válečným veteránům, už má za sebou dvě účasti na paralympijských hrách v Tokiu a Paříži. Ve sportovní a vzduchové pistoli je několikanásobným mistrem České republiky, pochlubit se může rovněž úspěchy na mistrovství Evropy, světových pohárech či závodech Grand Prix.

Čtyřicetiletý Kosek se i díky tomu ocitl v hledáčku Armádního sportovního centra Dukla, jež ho bude v dalším olympijském cyklu podporovat. „Je pro mě ohromná čest tak slavný klub reprezentovat,“ říká bez váhání.

V roce 2015 jste nešťastně spadl do jámy, zlomil si obratel a jeho úlomky vám poškodily míšní kanál. Jak těžké bylo překlenout skutečnost, že už nikdy nebudete chodit?

Do psychické pohody vedla dlouhá cesta. Otázka je, jestli toho člověk někdy vůbec dosáhne. Mně k tomu pomohl sport a obě rodiny. Jak ta, kterou mám doma, tak ta armádní, v níž jsem před úrazem fungoval. Střelba u průzkumné jednotky byla součástí mé práce a při rehabilitaci v Kladruších jsem s ní začal i na vozíku.

Zkoušel jste i jiné sporty?

Ano, ale byl jsem i střelecký instruktor, takže jsem měl k tomuto odvětví nejbližší. Zároveň jsem zjistil, že sportovní střelba se svým pojetím od klasiky, co jsem znal já, liší. Snažil jsem se proto co nejrychleji přetransformovat.

To se vám povedlo náramně. Máte za sebou už dvě paralympiády. Nejlépe jste si zatím vedl v Paříži, kde jste ve sportovní pistoli skončil na 12. místě. Jste s tímto maximem spokojen?

Potvrdilo se ono otřepané, že se na první olympiádu jedete rozkoukat, na druhou se o něco pokusit a na třetí teprve pro pořádný výsledek. Tohle mohu podepsat. Spoustu sil stojí jen to, abyste se tam kvalifikoval. Je to velká akce a vy jste její součástí. Každopádně to na vás dolehne. A navíc se snažíte prosadit v nezvykle vysoké konkurenci. Na psychiku opravdu náročné.

V Tokiu jste tedy zaplatil nováckovskou daň?

Dá se to tak říci. Moje nervozita se na výsledcích jednoznačně podepsala. V Paříži se mi už při nabíjení ruce neklepaly. Vše bylo navíc opřeno o další čtyři roky tréninku a intenzivní přípravy.

Jaké jsou nyní vyhlídky směrem k Los Angeles 2028?

Potřebuji hlavně splnit nominační kritéria, tedy co nejdříve vybojovat tzv. kvota plac.

Letos se o ně ještě střílet nebude, takže mám dost času, abych hlavně kvalitně potrénoval. Snem je olympijské finále, v něm se už může stát cokoliv.

Kdo patří ve vaší disciplíně k nejlepším?

Asiati. Číňani, Korejci a Indové. Z finálové osmičky si umí urvat čtyři, pět míst pro sebe. Je těžké se mezi ně vklínit. Ilustrovala to

i loňská Paříž, kdy o medaile bojovali jen dva Evropani.

Čeká vás poolympijský, spíše přípravný rok. Kolik času věnujete střelení?

Střelím čtyřikrát týdně, do toho pálím i doma do elektronického terče, z čehož jsou o víkendů všichni opravdu nadšení. *(směje se)* Díky vzniklé spolupráci s Duklou navíc jednou za měsíc absolvuji kemp v Plzni, kde mi bude k ruce trenér Pavel Šafránek.

Už jste si řekli, co a jak?

Odráželi jsme spolu první týden. Je to jiné, ale hlavně přínosné. Nechci tady říkat, že mi někdo stojí za zadkem a říká, co dělám špatně. Naopak. Jsou to poznatky, které mě příjemně zaskočily. Je strašně znát, když se vám věnuje profesionál.

Vyfasoval jste od Dukly novou pistoli. Jaké jsou první dojmy?

Výborné. Dal jsem na radu odborníků a přešel na jiný typ zbraně. Hned jsem s ní odstřílel tři závody a vypadalo to slibně. Byly z toho osobní rekordy. Myslím, že to bude dobré.

Máte raději vzduchovou, nebo sportovní pistoli?

Za svoji disciplínu bych prohlásil sportovní pistoli, té se věnuji nejvíc. Sedí mi rychlejší střelba.

Jste rád, že si vás Dukla vzala pod svá křídla?

Jsem bývalý voják, je pro mě čest tak slavný klub reprezentovat. Jednání s vedením, v čele s ředitelem Pavlem Bencem, bylo úžasné. Navíc mohu spolupracovat, jak už tady bylo zmíněno, s profesionály, což mě určitě výkonnostně posune mnohem výš.

Co vás letos čeká za vrcholy?

Na přelomu října a listopadu to bude Světový pohár ve Spojených arabských emirátech. Krátce předtím se koná mistrovství Evropy v Osijeku. Jsou tam i závody Grand Prix.

Na ladění formy tedy budete mít dost času...

Jsem za to rád. Alespoň se pořádně sžiji s novou pistolí a předvedu s ní nějaké pěkné výsledky.

Jste v České republice ve své kategorii postižení jasně nejlepší?

Na národní úrovni není střelců zase tolik. Jsme asi dva, kteří umí čelit mezinárodní konkurenci. Já a můj parták Tomáš Pešek. Jsme něco jako v brokové střelbě Kostecký s Liptákem. Panuje mezi námi zdravá rivalita i velké kamarádství. Přejeme si. Navštěvují se i naše rodiny.

Prý máte i společný sen...

Jednou bychom si spolu chtěli na paralympiádě střílet o placku. Stejně jako David s Jirkou v Tokiu. To nás tehdy naprosto dostalo.

Hlavně Davidův přístup ke střelbě je pro mě velkou inspirací. Řekl i jednu perfektní věc: Jak člověk žije, tak střelí. Nad tím se vždycky hodně zamýšlím.

Jak to máte se sebevědomím?

Věřit si musíte, to je základ. Můj kamarád ze Slovenska se na mě chodil dívat, když jsem začínal. Pak mi řekl, že to jednou bude dobré. Že musím jen zlomit čarovnou moc toho závodu. Prostě nezavodit, ale zastřílet si. Pak tě to teprve baví, je z toho ta pravá láska. V tu chvíli se staneš vyspělým sportovcem.

Život se vám před deseti lety změnil během okamžiku. Překonal jste těžké chvíle díky svému charakteru

a působení v armádě, kde člověk ctí pravidla a jen tak se nevzdává?

Žádnou samochválu ode mě nečekejte. Psycholožka, s níž jsem spolupracoval, mi řekla hned na začátku, abych byl rád, jak na tom vůbec jsem. Mohl jsem dopadnout i hůř. Měl jsem vždycky nastavené, že se přede mě kladou úkoly a já je musím plnit. Nemusela mě ani moc motivovat. Po třech týdnech jsme spolu už neřešili psychiku, ale jak bych si mohl předělat auto, abych mohl řídit. Člověk nepříjemné věci musí přijmout a postavit se k nim. Ale i já mám splíny. Občas to přijde, ale je potřeba se rychle oklepat a jít zase dál.

Text: Pavel Král, foto: ASC Dukla

Uživatelé portálu se v poslední době zajímají poměrně často o novelu zákona o vojácích z povolání, provedenou zákonem č. 99/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, která nabyde účinnosti 1. července 2025. V článku se budeme jedním takovým dotazem zabývat.

Dotaz:

Dobrý den,

obracím se na Vás s prosbou o upřesnění odstavce „krátkodobý služební poměr“, který se nachází v příloze dopisu ministryně obrany vojákům. V příloze je psáno, že voják může žádat o kratší úvazek, nejméně však 6 měsíců. Tuto žádost (prodloužení o 6 měsíců) jsem tedy podal příslušnému služebnímu orgánu, jelikož mi současný úvazek končí k 30. 6. 2025 a budu mít započteno 19,5 odsloužených let v AČR. Důvodem podání žádosti byla moje snaha o narovnání úvazku na celé roky. Tato žádost mi byla ovšem zamítnuta, a to z důvodu, že změna doby trvání služebního poměru, tak jak ji žádám, není v souladu se zájmem služby a potřebami AČR. Toto vyjádření ze strany služebního orgánu je ovšem v rozporu s tím, co je psáno v oné příloze dopisu ministryně obrany vojákům. Prosím Vás tedy o upřesnění.

Děkuji za odpověď

Odpověď:

Oprávněný služební orgán postupoval v tomto případě správně.

Tzv. krátkodobý služební poměr je svým druhem jiný služební poměr než ten klasický, ve kterém se nyní nacházíte. Podle novely zákona o vojácích z povolání je koncipován **pro uchazeče o povolání do služebního poměru** na dobu kratší než dva roky, kteří z nějakého důvodu nechtějí být povoláni na dobu delší. Tento služební poměr lze považovat za „služební poměr na zkoušku“. Tomu jsou uzpůsobeny i snížené požadavky na vzdělání, zdravotní způsobilost a trestní bezúhonnost.

Z uvedených důvodů **nemá nic společného s prodloužením doby trvání klasického služebního poměru**. Změna doby trvání služebního poměru vojáka z povolání je závislá na zájmu ozbrojených sil na další službě konkrétního vojáka. Vy sám uvedené prodloužení odůvodňujete pouze svým osobním zájmem. Je tedy nepravděpodobné, že v tomto případě se Váš zájem bude krýt se zájmem ozbrojených sil.

Redakce IKP

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.mo.gov.cz

Redakce: Rooseveltova 23, 160 05 Praha 6

Grafická úprava: Klára Šemberová

Jazyková korektura: Kamil Novák, Milena Krejsová,
Tierra Illan

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6

Tisk: TISK CENTRUM, s. r. o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 18. 6. 2025
Toto číslo vyšlo dne: 2. 7. 2025

Titulní strana: Jan Kouba

Zadní strana: Jana Deckerová

KONTAKTY DO REDAKCE

Jana Deckerová (vedoucí redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: Jana.Deckerova@mo.gov.cz

Lucie Růžková (redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
mobil: 724 850 598
e-mail: Lucie.Ruzkova1@mo.gov.cz

Petr Třešňák (redaktor)
Tychonova 1, 160 00 Praha 6
telefon: 973 200 152
mobil: 724 380 769
e-mail: petr.tresnak@mo.gov.cz

Klára Šemberová (grafik)
telefon: 973 215 612
e-mail: klara.semberova@mo.gov.cz

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na **www.mo.gov.cz**

Benefity

NEJVYHLEDÁVANĚJŠÍ BENEFITY

Exkluzivní ceny v členské sekci
DATART

Výhodné ceny v rámci programu
ALZA

Cenově zvýhodněné tarify
O₂ FAMILY

VÝBĚR Z NABÍDKY NOVÝCH BENEFITŮ

Sleva na sortiment kávy
FIFTYBEANS

Sleva na vstupné koncertů
SOČR

Sleva na televizory a domácí spotřebiče
HISENSE

Sleva na brýlová skla a obruby
ORANGE OPTIK

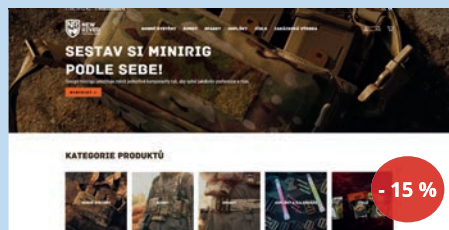
Sleva na potřeby pro alergie
PRO ALERGIKY

Sleva na doplňky stravy
PROTEIN A CO

Sleva na zážitkovou střelbu
DOBRODRUŽSTVÍ NA STŘELNICI

Sleva na taktickou výstroj
NEW RIVER GEAR

Sleva na kapitánské kurzy a plavby
VMP-KURZY

